The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, JULY 17, 1963.

LATVIJA
AMERIKĀ

57. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 17. JŪLIJĀ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

„Karstajās dienās vispatīkamākā veldze ir upmalā," saka 1963. g. Niagaras ziedu karaliene Baiba Zvaune. Foto J. Līģers.

Komūnistu sarunām drīzas beigas

PASAULES KOMŪNISMA KUSTĪBAI DRAUD GALIGA ŠĶELSANĀS

Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas ideoloģiskās sarunas var noslēgties — vai vienkārši tikt pārtrauktas — kuru katru dienu. Konference tika sasaukta, tā sākās šī gada 5. jūlijā Maskavā, lai panāktu kaut kādu atrisinājumu komūnistu ideoloģijas domstarpībās. Jau no paša sākuma sarunas liecināja, ka no vienošanās nekas neiznāks, bet ka var rēķināties ar galīgu lūzumu komūnistu lielo starpā.

Sāds lūzums tagad kļuvis jau par gandrīz neizbēgamu reālitāti. Arēji Pekinga un Maskavagan var mēģināt to saglābt, bet iekšējā plaisa jau ir daudz par platu, lai ar vienkāršu laipu vien to varētu pārsegt.

Komūnistu konferencei ļoti daudz kaitēja apstāklis, ka vienam pret otru sāktā propagandas naida kampaņa neapstājās līdz ar sarunu sākumu. Tā turpinājusies no dienas dienā. Ja pirmskonferences posmā šai laukā lielāku aktīvitāti parādīja komūnistu Ķīna, tad var tikai sacīt, ka kopš Austrumberlīnes vizītes, nedēļu pirms Maskavas sarunām, iniciātīvu savās rokās ņēmusi Pad. Savienība un to joprojām arī paturējusi.

Pagājušās nedēļas nogalē Padomju Savienības komūnistu partija sarunu zārkā iedzina pēdējo naglu, apvainojot komūnistu Ķīnu tās līdz šim lielākā grēkā — tā ilgojoties pēc atomkaŗa ar Rietumiem. Pravda visai sarkastiski atzīmē, ka ķīnieši domājot, ka viņi spējot izveidot tūkstošreiz augstāku civilizāciju, ja tā būvēta uz simtiem miljonu cilvēku līķu.

Abu komūnistu lielo ideoloģiskā cīņā, kā zināms, Padomju Savienība stāv par miermīlīgu koeksistenci, kamēr Pekinga plēšas par revolūciju sēšanu un agresiju.

PĀRBĒDZIS PADOMJU SPIEGS

LONDONAS LAIKRAKSTS ATKLĀJ VALDĪBAS NOSLĒPUMU. KRIEVU AĢENTS IEPAZISTINA SABIEDROTOS AR KOMŪNISTU SPIEGOŠANAS METODEM.

Ja Londonas Daily Telegraph būtu spējis savaldīties, Anatola Dolņicina vārds būtu bijis pazīstams tikai pavisam šaurās aprindās abpus dzelzs aizskaram. Bet, lai gan angļu valdība to nevēlējās, laikraksts noslēpumu nespēja ilgāk glabāt un šodien Dolņicins ir pazīstams kā viens no visievērojamākajiem padomju aģentiem, kas jebkad pārbēdzis uz Rietumiem. Lai gan ziņa presē parādījusies tikai tagad, pārbēgšana notikusi jau pirms 18 mēnešiem, 1962. gada sākumā.

Detaļās par Dolņicinu nekas daudz vēl nav zināms. Esot vīrs pusmūža gados, savā profesijā sasniedzis augstu stāvkli un nolēmis bēgt uz Rietumiem. Pēc Daily Telegraph informācijas padomju aģents savu bēgšanu noorganizējis kādā Austrumeiropas galvaspilsētā, kur viņš strādājis sakaros ar Sav. Valstu sūtniecību. Tās, pagaidām, arī ir gandrīz vienīgais punkts kurā visa informācija saskan, tas ir, ka krievs vispirms strādājies sakaros ar kādu amerikāņu sūtniecību. Varbūt tieši meklējis patvērumu kādā sūtniecībā.

Kamēr Daily Telegraph rakstītāji min kādu vārdā nesaukt u Austrumeiropas valsts galvaspilsētu, Vašingtonas Post zin stāstīt, ka Dolņicins, tāpat kā Igors Guzenko, krāsu mainījis Otavā, kur meklējis patvērumu Sav. Valstu sūtniecībā. No Kanadas vēlāk pārvests uz Sav. Valstīm, kur viņu pratinājuši Centrālās pretizlūkošanas aģentūras ierēdņi; pēc tam pārvests uz Angliju, kur pratināšanu turpinājuši citi darbinieki. Pašreiz Dolņicins dzīvojot Anglijā, visstingrākā apsardzībā. Londonas Daily Express pat visai sensācionāli pastāsta, ka visiem padomju aģentiem Anglijā pašreiz esot viens kopīgs uzdevums — nolaupīt vai nogalināt Anatolu Dolņicinu, kas pārbēgot paņēmis līdzi gandrīz visu Rietumos nodarbināto padomju aģentu vārdus un kas jau paspējis iepazīstināt sabiedrotos ar Maskavas spiegošanas metodēm. Pēc Daily Express informācijas spriežot, mēģinājumi nogalināt Dolņicinu jau esot notikuši.

Mūžīgā apsardzībā pārbēgušais padomju aģents netiksot turēts — ar laiku tas tikai varētu piesaistīt komūnistu spiegu uzmanību. Trockim tas neko nepalīdzēja! Dolņicina dzīvību angļi mēģināšot pasargāt, pēdējo neuzkrītoši iesaistot angļu sabiedrībā — ar viltotu, bet īstu angļu pagātni, jaunu vārdu, nodarbošanos un izskatu. To, ja nepieciešams, mainīšot pat chirurģiskā ceļā.

Sabiedroto ^ pretizlūkošanas aģentiem Dolņicins izrādījies ļoti palīdzīgs: viņa sniegtā informācija novedusi pie veselu pieci komūnistu spiegu tīklu likvidēšanas Rietumvācijā, pie Viljama Vassala, britu admirālitātes darbinieka, apcietināšanas un pārliecinājusi angļus, ka žurnālists Filbijs patiesi bijis tas, kas jau laikus nobrīdinājis spiegus diplomātus Burdžesu un Maklīnu, ka policijai viņu spēlīte zināma. Dolņicina pārbēgšana izrādījusies liktenīga arī vairākiem komūnistu aģentiem Sav. Valstīs.

Bet, padomju spiega pārbēgšana var radīt jaunas drošības jautājuma domstarpības starp Sav. Valstīm un Angliju. Kā zināms, pēc pēdējo laiku skandaliem amerikāņu domas par Anglijas iekšējo drošību ir visai zemas. Un Dolņicina gadījums šo uzskatu var tikai pastiprināt. Pēdējam pārbēgot abas puses vienojās par to klusēt. Tad, kad viņš bija ieradies Anglijā un par to sāka cirkulēt baumas, lielākie laikraksti saņēma valdības informāciju par notikušo, bet arī aicinājumu ziņu nepublicēt. Protams, neviens īsts žurnālists šādu informāciju neies noklusēt.

Dolņicina pārbēgšanas stāsta parādīšanās angļu presē izsaukusi veselu sašutuma vētru amerikāņu pretizlūkošanas aprindās. Kamēr Dolņicins atradās Sav. Valstīs, par to pat pelīte neiepīkstējās. Tiklīdz viņš izkāpj krastā Anglijā, par to zina un runā visa pasaule!

DZIESMU SVĒTKIEM TUVOJOTIES

Pēc ilgāka starplaika uz kārtējo darba sēdi sanāca rīcības komiteja 7. jūlijā. Iztrūkstošo mūzikas nozares vadītāju pārstāvēja J. Kalnietis un administrācijas vadītāju J. Linde. Vispirms priekšsēdis K. Avens apsveica jaunos darbiniekus, kuri piesaistīti komitejas nozarēm, jo svētkiem tuvojoties, tās pārslogotas ar darbu. Pr-dis K. Avens, nolasīja vairākas darīšanu vēstules. Latvijas sūtnis A. Spekke ziņoja, ka piedalīsies Dziesmu svētkos un tos atklās. Priekšsēža vietnieks T. Cirkelis nāk klajā ar prezidija rūpīgi izstrādātu goda karšu un brīvbiļešu piešķiršanas plānu. Pie šī jautājuma viņam oponē J. Kalnietis; viņš atzīst, ka goda kartes jāpiešķir arī tiem darbiniekiem, kuriem lieli nopelni mūsu mūzikas, sevišķi koŗa dziesmu celšanā. Prezidijs paskaidro, ka goda kartes izsniedz tikai valsts augstākām personām. Goda karšu un biļešu izsniegšana sadalīta trīs sektoros: latviešu, amerikāņu un ārzemju. Ielūgts svētkus apsveikt Ohaijo gubernātors, un paredzēts ielūgt arī Klīvlendas pilsētas vecāko Locheru.

Kopkoŗa koncerta sākumā Latvijas un ASV himnas diriģēs KLB koŗa diriģents Jēkabs Ūdris.

T. Cirkelis ziņo arī par Dziesmu svētku karoga komisijas darbību. Karogs tiek gatavots un to paredzēts pasniegt kopkoŗu koncerta sākumā. Mākslinieciski darinātu karogu pasniedz arī KLB savam korim 18. augustā čechu Sokolkluba zālē.

Sakarā ar to, kā vairāki literāri atteikušies darba apstākļu dēļ piedalīties rakstnieku cēliena, rakstnieku rītu pārcelt no pirmdienas uz svētdienu, plkst. 10 rītā.

Dziesmu svētku azaids pirmdien, plkst. 11 dienā.

Informācijas daļas vadītājs E. Sakss ziņo par svētku žetona izgatavošanu un Dziesmu svētku vadoņa iespiešanas darbiem. Žetonu kalšana nodota kādai firmai Ņujorkā. Vadoņa redakcija savu darbu nobeigs šinī nedēļā.

Rakstnieks Emīls Skujenieks aicināts pie informācijas daļas vadīt mūsu kaimiņu tautas, lietuviešu informēšanu par Dziesmu svētkiem lietuviešu presē un radiofonā. Lietuvieši apsolījuši dzīvu piedalīšanos.

Informācijas daļa jau no 30. augusta būs Sheraton viesnīcas priekštelpā, kur ierīkos arī svētku apmeklētāju kartotēku, jo tikai tādā ceļā iebraucēji un vietējie bez grūtībām varēs atrast savus radus, draugus un paziņas. Kartotēkā būs jāuzdod uzvārds, vārds un apmešanās vieta, viesnīcas istabas numurs, telefons. Informācijas daļa izdevumu segšanai par kartītes izpildīšanu ņems 25 centi nodevu.

Pie koŗu aprūpes izveidojusies dāmu komiteja ar Z. Junkera kundzi priekšgalā.

Mūzikas nozares īsu ziņojumu sniedz J. Kalnietis. Nozare šovus uzdevumus ir tikpat kā veikusi. Pārrunā koncertu mēģinājumu iespējas. Galvenais kasieris J. Kvālbergs ziņo par sekmīgu iepriekšējo biļešu pārdošanu. **Pa pastu sarīkojumu ieejas kartes izsūtīs tikai līdz 10. augustam.** Pēc minētā datuma tās būs saņemamas uz vietas pie kasieŗiem.

Gleznu un daiļamatniecības izstādes rīkotājs R. Aboliņš rīcības komitejai līdz apstiprinājumu gleznu novērtēšanas žūrijas komisijai, kurā darbosies: prof. Augusts Annuss, mākslinieks Rūdolfs Vītols un no rīcības kom. priekšsēža palīgs, Klīvlendas lielākais latviešu gleznu kolekcionārs Teofils Cirkelis. Izstādei atsūtīts vairāk kā 100 gleznu. Mākslinieki, kas ar saviem darbiem ir nodomājuši piedalīties izstādē, lūgti tos **pieteikt līdz 3. aug. un iesūtīt līdz 10. augustam**, jo 11. augustā sāks darboties žūrijas komisija.

Sēdi slēdzot, priekšsēdis K. Avens uzaicina visus nozaŗu vadītājus un darbiniekus būt nomodā par saviem pienākumiem. Līdz Dziesmu svētkiem visi sanāks kopā tikai vienu reizi.

J. E.

Mainīgie vēji

Kā zināms, ASV ārpolitikā pašlaik dominē sadzīvošana ar Padomju koloniālo imperiju. Šinī sakarā Kubas patriotiem aizliegts uzbrukt Kastro un viņa draugiem. Uzpēld pareģojumi, ka baltiešu un citām emigrantu grupām ieteiks ierobežot aktīvitātes pret padomju imperiālismu, lai ASV varētu sekmīgāk un ietekmīgāk līgt ar komūnistiem par Kubas jautājumu, Berlīni un Centrāleiropu.

Šīs jaunās politikas, no kuŗas redzams tikai vēl sākums, autori ir prezidenta ārlietu padomdevējs Džordžs Bandijs (Bundy) un Dr. Volts Rostovs (Rostow). Pēdējo ieskats ir, ka pēc emigrantu aktīvitāšu ierobežošanas sarunas ar komūnistiem būšot vieglākas. Par iemeslu atbalsta atraušanai minēts tas, ka naudas summas nepieciešamas palīdzībai Dienvidamerikai. Vēl papildus — Bandi - Rostova politika ir nepalīdzēt nevienai tautai, kuŗa saceltos pret sarkanajiem komisāriem. Tāpat ASV atturēsies skubināt padomju vergus uz streikiem, demonstrācijām un līdzīgiem spiediena veidiem pret padomju režīmu. Tiktāļu informācija par jauno ASV politiku.

Šinī sakarā „jaunās politikas" izgudrotājiem vispirms jāpaskaidro, ka Austrumeiropas verdzināto tautu piederīgie Savienotās Valstīs dod ievērojamu iedzīvotāju — un arī balsotāju — procentu. Šiem balsotājiem nākamās vēlēšanās jābūt skaidrībā, kas ir viņu tautas brāļu verdzinātāju draugi. Otru atbildi jau devuši varonīgie Kubas brīvības cīnītāji, skaidri deklarējot, ka tie cīnījušies un turpinās cīnīties pret Kastro, jo šī cīņa ir brīvo kubiešu pienākums, no kuŗa neviens tos nevar atbrīvot.

Manuprāt, katram latvietim jābūt tādiem pašiem ieskatiem. ASV un Kanada ir brīvas zemes, kuŗu pilsoņiem tik viegli mutes nevar aizbāzt. No emigrantu vidus ir ievēlēti ASV Kongresa locekļi. No viņu vidus augstskolās darbojas profesori, saimnieciskos pasākumos uzņēmumu vadītāji. Mums ir balsis un līdz ar to spēks, ar kuŗu arī kungiem Bandijam un Rostovam jārēķinās. Ja viņi to neda rīs, tiem būs jāatbild par sekām.

Kremļa varmākām ir lielas rūpes pašu mājās. Šāds blanko nodrošinājums gan viņam drusku nodrošina aizmuguri, taču jāšaubās, vai apspiestās tautas klausīs Rostova un Bandija kungiem. Chruščevam ir nesaskaņas ar Suslovu, ar Frolu Kozlovu, staļinistiem, liberāļiem, Ķīnas komūnistiem. Arī krievu tautai negrib gaidīt uz paradīzi, tā grib pasaulīgos labumus tagad.

Ja simpatiskais prezidents Kennedijs parāk palausies krejāspārņa padomniekiem, arī viņa stāvoklis var kļūt nedroš. Un vēlēšanas nemaz vairs nav aiz kalniem, pie kam pretinieks šoreiz jau izraudzīts — tas ir populārais Rokefellers.

Katrā ziņā Kremlis lai pārāk nepriecājas par jauniem vējiem. Tie mainās. Un nākamie — cita virziena — vēji var aizpūst Kremļa ielikteņus, dažādo satelītu ielikteņus, ieskaitot mūsu pašu tautas nodevējus, lielākus vai mazākus komūnistu kalpus.

Meteors.

VISĀ PASAULĒ

⊕ Pagājušās nedēļas nogalē, pēc armijas virsnieku puča, no amata tika atstādināts Ekvadoras prezidents Arosemena. Pēc īsa mēģinājuma noturēties savā pilī prezidents padevās un tika nekavējoties izsūtīts trimdā uz Panamu.

Padzīto prezidentu tagad atvieto četru vīru militāra junta. Pēdējā paskaidro, ka prezidents Arosemena atstādināts vairāku iemeslu dēļ. Bijis mūžīgi piedzēries un aptraipījis savas valsts godu. Tāpat pēdējā laikā sācis pārāk simpatizēt komūnistiem.

⊕ No Buenos Airesas ziņo, ka La Platas upes grīvā, kur 2. pasaules kaŗa laikā patvērumu meklēja vācu kabatas bruņu kuģis Grāfs Špē, pēc vairākām eksplozijām nogrimis aŗģentīniešu pašažieru kuģis Sindad de Asunsion. Nelaimes gadījumā nogalināti vismaz 70 cilvēku. 2.300 to. kuģis atradies ceļā no Urugvajas galvaspilsētas Montevideo uz Buenos Airesu.

⊕ Sav. Valstu armijas vadība Vašingtonā paskaidro, ka nedēļas nogalē, jau septīto reizi pēc kārtas, sekmīgi izmēģināta plaši daudzinātā Naik - Zeus pretraķešu raķete. Pēdējā iznīcinājusi kādu Atlasa raķeti virs Klusā okeana. Saskares brīdī Atlasa raķete jau bijusi nolidojusi 5000 jūdžu. Ziņā netiek minēts kādu distanci pirms Atlasa notriekšanas nolidojusi Naik - Zeus raķete. Atlass, kā zināms, ir pirmā amerikāņu starpkontinentālā raķete, kas tiek arī izmantota visiem nopietnākiem izplatījuma mēģinājumiem.

⊕ Atbildot angļu filozofa Bertranda Rassela vēstulei, Chruščevs paskaidro, ka pie pašreizējās Apvienoto Nāciju financiālās krizes vainojami vienīgi Rietumi. Situācija būtu daudz savādāka, savā vēstulē uzsver Chruščevs, ja Rietumi nemēģinātu izmantot Apvienotās Nācijas savu aukstā kaŗa mērķu veicināšanai. Vienīgi Rietumu mechaniskā vairākuma balss radījusi Apvienoto Nāciju bruņotos spēkus, kas nosūtīti uz Vidējiem Austrumiem un Kongo — un par kuŗu uzturēšanu komūnisti nemaksā ne santīma.

Apkurināmā sagāde okupētā Latvijā gandrīz jau nokārtota. (No Nac. Fonda archiva materiāliem).

LATVIJA

57. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 17. JŪLIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Imants Alksnis

Nākotnes Latvijas politiskās iekārtas pamati

II

Kā valstij, lai tā varētu zelt, vajadzīga patstāvība, tāpat arī individam savu dotību pilnīgai attīstībai nepieciešama brīvība. Mūsu atjaunotās valsts politisko iekārtu tādēļ jāveido uz stingriem tiesību valsts pamatiem, lai katram cilvēkam būtu nodrošinātas zināmas tiesības. Katram individam jāgarantē noteiktas tiesības, kuras neviena atsevišķa persona, ne arī valsts iestāde — izņemot ļoti speciālos un satversmē stingri definētos gadījumos — nedrīkst pārkāpt. Tāpat kā franču revolūcijas cilvēku tiesību deklarācijā un ASV satversmē, tā arī mums vajadzīga zināmu neaizkaramu tiesību uzskaite, jo cilvēks nācis pasaulē ar tiesībām, kuras tam nedrīkst atņemt nekāda valsts vara. Pie šīm cilvēka pamattiesībām būtu, piemēram, pieskaitāma personas integritāte, tiesības un vārda brīvība, biedrošanās un pulcēšanās brīvība un īpašuma tiesības. Katram cilvēkam jādod pēc iespējas plašu privātas dzīves sfairu, kurā valsts, izņemot likumos stingri specificētos gadījumos, nedrīkst iejaukties. Vadošajam principam jābūt personīgajai brīvībai, kuras robežas beidzas tikai tur, kur tiek aizkarta citu cilvēku brīvība. Katram cilvēkam savā mājā jābūt savam kungam. Cilvēku tiesībām jābūt tā nodrošinātām, lai „visnabadzīgākais vīrs savā būdiņā var spītēt visai valsts varai; sienas var būt plānas, jumts caurs, vējš var pūst pa šķirbām un vētra ielauzties, bet valsts vara to nedrīkst aizkavēt."

Lai valsts varai būtu nodrošināta zināma stabilitāte un kontinuitāte, katram satversmes grozījumam būtu nepieciešama vajadzīga kvalificēta majoritāte tautas nobalsošanā un Saeimā, piemēram — divas trešdaļas, tāpat arī grozījuma lēmums jāatkārto vismaz divus vēlēšanu periodus no vietas. No otras puses, satversmei jābūt pietiekoši elastīgai, lai pieļautu zināmas pārmaiņas valsts struktūrā, ja attīstība to prasītu. Var pat gadīties, ka starp pieņemtajām cilvēku dabiskajām tiesībām iemaldījušies arī tāda, kas laika tecējumā zaudē savu nozīmi un ir jāgroza. Pilnīgi droši izšķirt mūžīgās vērtības no pārejošajām, resp. Dieva dotās dabiskās tiesības no cilvēku noliktajām pozitīvajām tiesībām nav pa spēkam nevienam cilvēkam, nedz grupai, jo cilvēks pats jau šai pasaulē ir tikai īslaicīga parādība. Tādēļ dabiskajām tiesībām ar tautas suverenitāti vienmēr jāatrodas zināmā līdzsvarā, savstarpēji vienām otru ierobežojot.

DEMOKRATIJA — AUTORITĀRĀ IEKĀRTA

Mūsu dienu pasaulē sastopamas gandrīz vairs tikai 3 politiskas iekārtas, proti — demokratija, diktatūra un dažāda veida autoritārās iekārtas. No Platona trim labajām valsts formām — monarchijas, aristokratijas un demokratijas — šodien praktiski pastāv vairs tikai demokratija, arī tā gan ar jūtamu noslieci uz pūļa varu, kamēr no Platona sliktajām valsts formām — tirannijas, oligokratijas (apm. kliķes valdīšana) un pūļa valdīšanas — katra kaut kur vēl atrodama. Ka diktatūra ir pret cilvēka cieņu un tādēļ katēgoriski noraidāma, par to gan, laikam, visi godīgi un prātīgi cilvēki būs vienis prātis. (Vārds diktatūra še lietots kā sinonims tirannijai vai despotijai resp. katrai totālitārai valsts iekārtai, neatkarīgi no tā, vai augstākā vara pieder kādai atsevišķai personai vai kollektīvam; autoritārais režīms turpretim nekad nav totālitārs). Domas sāk dalīties vienīgi tad, kad demokratijai blakus kā citu iespējamu politiskās iekārtas alternātīvu nostāda autoritātīvo valsts iekārtu.

Autoritātivai valsts iekārtai patiesībā ir arī savas priekšrocības, salīdzinot ar demokratiju. Šādā valsts iekārtā, kurā valsts vara nav dalīta, valdība var rīkoties daudz ātrāk un iespaidīgāk nekā demokratijā. Otrkārt, valdībai iespējams konsekventi līdz galam izvest tālejošus projektus, nebaidoties, ka pēc nākošajām vēlēšanām jaunā valdība tos varētu pārtraukt vai paveikto atkal noārdīt. Pilsoņu brīvība — īpaši personīgā un saimnieciskā — kādreiz netiek nemaz vairs ierobežota kā demokratiskās valstīs. Autoritātīvos režīmos vienmēr trūkst politiskās brīvības (ja ar šo jēdzienu saprot katra pilsoņa tiesības piedalīties valsts politikas veidošanā, un parasti vairāk vai mazāk ierobežota ir preses un biedrošanās brīvība, kamēr personīgā un it īpaši saimnieciskā brīvība nereti ir daudz lielāka nekā demokratijās. Tā, piemēram, saimniecības laukā cilvēkam Salazara Portugalē ir daudz lielāka brīvība nekā sociālistiskajā Zviedrijā, kur spēkā vesela virkne dažādu ierobežojumu. Tikai visas šīs cilvēku tiesības autoritārās iekārtās lielā mērā atkarīgas no vadoņa, un šis apstāklis ir visu autoritāro režīmu vājais punkts. Tā iznāk, ka starp autoritāro režīmu un diktatūru no konstitūcionālā viedokļa bieži nestāv vairāk nekas, kā paša valsts galvas raksturs. Šis apstāklis kopā ar neatrisināto valsts vadības maiņas jautājumu (jo neviena personīgo autoritāti nav iespējams pārnest uz citu) ir lielākais un izšķirošais autoritāro režīmu trūkums.

(Turpinājums sekos)

60,000 NEW JOBS

Mēs, kanadieši, pērkam importētas preces par caurmērā $235,- uz personu gadā. Ja ikviens no mums izdotu $100,-, pērkot Kanadas ražojumus, mums būtu iespējas sagādāt jaunu darbu 60.000 personām.

Mēs esam pasaules lielākie importieri. Salīdzinot statistiku ar citām zemēm:
Amerikāņi caurmērā izdod $35,- par importētām precēm,
briti izdod $75,-,
rietumvācieši — $60,-,
kanadieši izdod $235 uz personu gadā!
Ja šo summu Ontario samazinātu tikai par $100,- uz personu, mēs joprojām būtu lielākie importieri pasaulē. Ja šie $100,- tiktu izdoti par Kanadas ražojumiem, mēs varētu $600.000.000,- ieplūdināt mūsu saimnieciskajos pasākumos, reizē rodot 60.000 jaunas darba iespējas.

Lai to paveiktu, mums vajadzētu pašiem apzināties, ka tā ir mūsu lieta, un katra summa, ko izdodam, būtu jāieplūdina mūsu pašu valsts saimniecībā. Kaut patērētāji vispirms painteresētos, importētas preces pērkot, vai Kanadā ražo ko līdzīgu. Lielāko tiesu atradīsit Kanadas ražojumus, kas ir tikpat labi vai labāki. Jo vairāk izdosim par pašu zemes ražojumiem, jo vairāk tas nāks par labu Ontario iedzīvotāju labklājībai.

GOVERNMENT OF ONTARIO TRADE CRUSADE

MORE OPPORTUNITY
The symbol of progress and opportunity for the people and industries of Ontario

MILICIJAS PULKVEDIS NORAIZĒJIES

Milicijas pulkvedis P. Kosačovs š. g. 6. jūlijā Ciņā raksta:

„11. maijā pa Rīgas – Daugavpils šoseju Rīgas virzienā devās elektrotikla Ogres iecirkņa kravas mašīna GAZ-63 AD 43-83. Iereibušā šoferja Pērkona vadīta, tā traucās 80 līdz 90 km ātrumā un, apdzenot pa priekšu braucošo mašīnu, aizķērr to ar labo bortu un iedrāza grāvī. Pēc trieciena Pērkons nespēja savaldīt savu mašīnu, un tā kūleņodama pārlidoja pāri grāvim. Pasažieri, kas atradās kravas kastē, dabūja smagus miesas bojājumus, bet pilsonis Jablokovs bija uz vietas beigts.

Diemžēl, bijuši arī citi līdzīgi gadījumi. 3. jūnijā Preiļu rajona kolchoza Miers piedzērušais šoferis Lausks vadīja kravas automašīnu. Uz Preiļu – Špogu ceļa viņš attīstīja lielu ātrumu, neievēroja pagriezienu, un mašīna iebrauca grāvī. Avārijas laikā no kravas kastes tika izsviests sešpadsmitgadīgais Voldemārs Vaivods, kas ceļā uz slimnīcu nomira. Tā dzērāja vainas dēļ gāja bojā cilvēks.

Nē! Neviens nevar būt mierīgs par drošību, par gājēja dzīvību, ja pie stūres sēž Pērkonam un Lauskam līdzīgi dzērāji šoferi.

Bieži vien dzeršana beidzas ar pašu šoferu nāvi. Ne visai sen traģisks gadījums notika Valmieras rajonā. Stipri iereibušais Apīnis vadīja vieglo automašīnu Pobeda pa Valmieras – Cēsu šoseju ar neatļautu ātrumu un pirmajā kilometrā no Valmieras pilnā gaitā iedrāzās dzelzceļa pārbrauktuves aizsargstabiņos. Trīs cilvēki avārijā tika ievainoti, vadītājs Apīnis uz vietas mira.

Ne mazāka traģēdija 22. maijā risinājās Ogres rajonā. Ogres padomju saimniecības vadība pietiekami neinteresējas par saviem darbiniekiem. Tāpēc gadījās, ka šoferis Kozlovs, braukdams iereibis trijos naktī vieglajā automašīnā Moskvičs, Rīgas – Daugavpils šosejas 63. kilometrā lielā ātrumā nodrāzās no ceļa. Mašīna apgāzās un Kozlovs nositās.

Lūk, pie kā noved alkohols!

Kā tas gadās, ka dzērājam uztic ne tikai vērtīgu mašīnu, bet arī pašu dārgāko — cilvēka dzīvību?

Auto garāžās bieži dzirdam izteicienu: „Mašīna atrodas profilaksē." Vērīga mechaniķa acs nepalaiž neievērotu pat vismazāko defektu, jo arī sīkums var būt par iemeslu avārijai. Jā, bet kā jārīkojas tad, ja mašīna ir kārtībā, bet to vada dzērājs vai huligāns? Vai té ir iespējama kāda „profilakse"? Kam tā jādara un kā? Pirmām kārtām ar to jānodarbojas tās vai citas autosaimniecības vadītājiem, arodbiedrībām, komjaunatnes organizācijām un vietējām komitejām. Kā? Labi jāzina tie cilvēki, kam uztic stūri. Diemžēl, daudzās autosaimniecībās tā nav. Uz jautājumu, kā tiek audzināti šoferi, bieži vien atbild: „Valsts autoinspekcijas ģārstāvji stāsta par pārkāpumiem, rādām kinofilmas par satiksmes noteikumu ievērošanu, izliekam plakātus." Tādām autosaimniecībām valsts autoinspekcija un ielu satiksmes regulētāji ir ne tikai „sodošie orgāni", bet arī reizēm vienīgie audzinātāji.

Nesen šādi audzinātāji ieradās Saldus 22. autotransporta kantorī. Lai gan par sanāksmi tika izziņots iepriekš, ļaužu bija pamaz. Pēc tam vajadzēja notikt nopietnai sarunai arī ar ATK šoferiem - dzērājiem Padoļedu, Seržantu un Šmitu. Bet kas iznāca? ATK direktors b. Djomins, pats šo šoferu rīcības nosodīšanas komisijas loceklis, sāka tos aizstāvēt un attaisnot. 22. autotransporta kantora dzērājiem tas bija pa prātam. Viņi redzēja, ka direktora personā atraduši aizstāvi.

Pēc šī gadījuma 3. jūnijā šoferis Zujevs, būdams komandējumā, piedzērās un tika aizturēts Mažeikos Lietuvas PSR. Arī šoferi Suseklis un Liepiņš piedzēroja avārijas. Šogad no šīs autosaimniecības par dzeršanu no darba atbrīvoti 12 cilvēki.

Šīs „slimības" dēļ vien Rīgas 1. taksometru parka šoferi 1963. gada piecos mēnešos cietuši 48 avārijas un pieļāvuši 386 satikšmes noteikumu pārkāpumus. Labāk nav arī 25. autotransporta kantorī.

Visi šie fakti liecina par to, ka piedzērušiem šoferiem katēgoriski, neatkarīgi no reibuma pakāpes, jāaizliedz vadīt transportu. Dot stūri rokā piedzērušam cilvēkam — tas ir noziegums. Un ar šo ļaunumu jācīnās nesaudzīgi."

Par augsto komūnistu varas vīru autoklizmām Kosačovam nepāk prātā sūdzēties. It sevišķi par Maskavas prokonsuliem.

Jānis Klīdzējs

Ugunskurs

II

Caur jauno priežu biezokni viņa spraucās tālāk. Pavērās atkal jauna ieleja. Tur viņi visi bija! Kalna iedobums bļodai līdzīgs. Tāpēc, laikam, tāds šim kalnam vārds. Iedobuma vidū kurējās ugunskurs un puikas stāvēja lokā ap sprakšķošo gaismu.

Skolotāja nogūlās uz rokām sūnās un zem sīkajām priedītēm. Te bija pats uzkalna muguras asums un tas liecās visapkārt ap iedobumu un bija līdzīgs māla bļodas malai.

Viņa saskatīja rezgaļu galvas. Sešpadsmit stāvēja lokā kareivīgas ierindas mierā, bet divi — Vaclavs Kaļvs un Jānis Platais staigāja loka vidū. Kaļvs pamāja Platajam ar roku un tas tūlīt iestājās loka ierindā.

Loka vidū bija palicis Kaļvs viens pats. Viņš kaut ko savai ierindai teica, bet visu nevarēja sadzirdēt. Varēja gan saprast, ka visus puikas, kas bija lokā, viņš sauca par „mazajiem," bet tie viņu uzrunāja par „lielo."

„Vai visi un visu sapratāt?" viņš vaicāja paceltā balsī un tagad viņu varēja labi sadzirdēt.

„Jā, lielais," atsaucās viss pulks.

„Tad varam sākt. Četrus jaunos pieņemsim mūsu vidū. Tie ir Viktors, Izidors, Jānis un Juris. Viņi visi ir pilnīgi izpildījuši mūsu pirmo uzņemšanas noteikumu — paši sev ir sagādājuši ieročus. Kas to nav spējīgs izdarīt, tādus mēs neņemam. Vaskānu Pēteri nevarēja ņemt līdzi. Viņš ir bailīgs un liels pļāpa. Lai arī viņš ļoti grib zināt, ko mēs darām un kur ejam, viņam nedrīkst stāstīt nevienu vārdu. Ziniet, kas ir zvērests?"

„Pareizi. Zinām!" atkliedza viss pulks.

„Viktor, tagad tu pastāsti viņiem, kā jūs četri tikāt pie ieročiem."

„Mežmalā pie Upmaļiem bija apmetušies vāciešu pajūgi. Sargi bija piedzērušies. Mēs noskatījāmies, nogaidījām mijkrēslu un tik vilkām mežā, kas mums bija vajadzīgs. Ievu upes krāklos ir vēl divas kastes patronu. Otrā rītā vācieši brauca prom uz frontes pusi."

„Labi, Viktor, labi! Klausieties visi — Viktoram jau ir vilka acis un dzelžu piere. Tādiem mums visiem jābūt," Viktoru uzslavēdams sacīja lielais un daudzi skaudīgu acu pāri griezās uz Viktora pusi.

„Tāpat arī Izidors, Jānis un Juris ir puikas ar stiprām sirdīm. Tāpēc viņi visi tūlīt taps mūsu draugi un mēs būsim tik cieši kopā salieti, kā tas lielais zilais akmens pie Ievu upes krāces, kuŗu arī pērkons nevar saspert. Tagad visi kopā noskaitīsim Tēvs mūsu . . ."

Lielais pārmeta krustu un to pašu darīja puiku loks un visi balsī skaitīja Tēvs mūsu, kas esi debesīs . . .

„Četri jaunie — pie zvēresta!" sauca lielais.

Viktors, Izidors, Jānis un Juris iznāca vidū. Lielais izņēma no krūšu kabatas nelielu sarkan-balt-sarkanu Latvijas karodziņu un Viktoram kā pirmajam to uzlika uz galvas. Lielais un Viktors pacēla rokas zvērestam, bet viss pulks teica zvēresta vārdus līdzi un svinīgi un baigi reizē iedunējās visa kalna zeme un skolotāja aizturēja elpu.

„Es zvēru Dievam un Latvijas karogam, kuŗu sveši iebrucēji mūsu zemē ir samīdījuši un mīda vēl šodien, ka es būšu paklausīgs Karoga Paaugstinātāju pulciņa mazais un ka es būšu Latvijai ticīgs domās un darbos. Es zvēru, ka es darīšu visu, ko man liks Karoga Paaugstinātāju pulciņa lielais vai viņa vietnieks. Es zvēru, ka es nebaidīšos no laupītājiem un slepkavām, no kuŗiem baidās mans tēvs un māte, bet kad būs vajadzīgs, es stāšos tiem pretī ar ieročiem rokās. Es zvēru, ka nekad un ne ar vienu vārdu neizpaudīšu noslēpumu par Karoga Paaugstinātāju pulciņu un, ja es to būtu darījis, tad mani mūsu lielais vai arī mazie lai nosit un tas viņiem nebūs grēks. Dievs un visi mani draugi lai ir mani liecinieki un lai mani sargā no ļaunām domām un bailēm. Dievs, svētī Latviju!"

Skolotāja klausījās nepakustēdamās. Viņas domas bija pārsteiguma un satraukuma pilnas. Kur gan puikas bija ņēmuši tādus vārdus, kādos runāja un zvērēja? Tie vairs nebija bērnu vārdi un bērnu domas. Te viss likās par gudru un svinīgu, lai tas būtu nācis un cēlies no puiku galvām un mutēm. Vai šie te bija tie paši, kas klasē dauzījās, klaigāja un kuŗus bieži bija jāliek kaktā? Vai šī paaudze, vēl bērni būdami, reizē dzīvo jau divas dzīves — sapņu un nerātnības spēli un reizē arī to dzīvi, kas jādzīvo ar krunkās sarautu pieri zem dzelzs asmeņa?

Visi četri jaunie pēc kārtas deva zvērestu. Tad viss pulks dziedāja Dievs, svētī Latviju.

Pēc tam šie jaunie nāca pa vienam pie lielā. Tas, kas tagad sākās, skolotāju no pusguļus uzrāva gandrīz stāvus. Katram jaunajam, kas nupat bija zvērējis, lielais ar spēcīgu delnas atvēzienu gāza pa labo vaigu tā, ka sitiena saņēmējs tikko varēja kājās nostāvēt.

„Urrā!" kliedza puikas.

Tam pašam, kuŗam tikko bija devis zvēresta piemiņas sitienu, lielais tūlīt sniedza roku un deva mutes.

Jau visi četri bija šo iesvētīšanu saņēmuši un smaidīdami stāvēja ap lielo.

Dzīvē loka mutes atvērās gavilējošā kliedzienā:

Vilku acis,
Dzelžu piere,
Zibšņu degta sirds —
Lai nav tumsas,
Lai nav bailu
Iet, kur karogs mirdz!

Vēl tas nebija viss. Lielā un viņa palīga rokās radās pa īstai kara šautenei. Tie skaidroja un mācīja, kā pielādēt un šaut, kā turēt šauteni un kā meklēt aizsegu, kad šauj pretī.

„Tagad mēs pa visiem kopā esam astoņpadsmit. Kļavu pulciņu vadu es, Upmaļu pulciņu — Jānis Platais, bet Začu pulciņu — Aleksandrs Kuls."

„Šaujamos dabūsim vēl. Kā vajadzības gadījuma sazināšanos izdarīt — zināt? Nav aizmirsts?" atvaicāja lielais.

„Zinām! Ir kārtībā!"

Puiku loka ierinda bija izkustējusies.

„Mierā!" pavēlēja lielais, un viss loks stāvēja atkal kā dzelzs stīpa.

„Sonakt pie ugunskura mainīsies četri. Divi vecie un divi jaunie. No jaunajiem Viktors un Izidors. Vecie savu kārtu zina. Mūsu ugunskurs nedrīkst nodzist. Tam jādeg un jāspīd visām naktīm cauri. Ugunskura vietu mainīsim, cik bieži varēsim. Tas būs pa trīs vai četri l lometri uz vienu vai otru ļ usi. Tas tāpēc, lai mūs neatklāj. Mums uzmanīgi jājauc pēdas un reizē jārada domas, ka mūsu ir daudz. No šī ugunskura jau baidās lielo mežu laupītāji. Par to jau runā visur, ka pie Ievu upes esot liels jaunu mežinieku pulks, kas karojot pret visiem svešajiem. Lai runā! Labi, ka runā. Lai iet bailēs uz lielajiem mežiem! Vai pieminiet, kā bija tanī sestdienas naktī? Trīs ar šautenēm apkārušies iet pie mūsu ugunskura. Viens jau pasper ogles ar kāju. Mēs skatījāmies no piekalnes. Labi, domājām, drusku pašausim. Kā laidām virsū četri uz reizi, tā viens iebļāvās un visi skriešus un rāpus laida prom pār piekalni mežā un nokūpēja kā purva migla! Nav arī viņi tik droši kā izrunāts. Viņi tikai tad ir droši, kad no tiem baidās. Tam jābeidzas, ka viņi staigā apkārt šaudami un dedzinādami. Tai elles smakai reiz ir jāizsmirdī!"

Lielais uz brīdi apklusa. Mazie viņā klausījās spožām acīm.

„Vēl zināšanai — mūsu ugunskura sargi pa naktīm nedrīkst sēdēt uguns gaismā. Tad no meža var redzēt. Vajag tikai uzmest pagales un zarus un pašiem atiet piekalnes tumsā. Saprati?"

„Jā! Kārtībā!"

„Šodien beidzam. Izstaigāt pa vienam, bet ne vairāk par divi," noteica lielais, Vaclavs Kaļvs, kuŗam pašam bija tikai piecpadsmit gadi. Augumā gan bija jau izstiepies vidēja vīra garumā.

Viss redzētais un dzirdētais skolotāju tā pārsteidza un satrauca, ka viņa nezināja pati savām domām nekādas atbildes. Iet un parādīties puikām? Teikt, ka viņa visu ir novērojusi un dzirdējusi? Skolotājai bērni jāuzrauga, bet noklausīties zvērestus un noslēpumus un tad pārsteigt, likās negodīgi. Pie tam, vai te bija kas ļauns? Šie puikas bija nolēmuši stāties pretī visām varām, kas tagad zemē iebrukušas un valdīja. Viņi gribēja paaugstināt samīdīto karogu. Kur viņi visu to bija izdomājuši un iecerējuši — tas zvērests, sitiens pa vaigu, rokas spiediens un mutes došana!

Vai tas viss varēja būt tikai ar sagadīšanos puiku bagātajā fantazijā? Nē, tas nav gadījums. Dievs, te ir tava ziņa, tavs prāts.

Zemei pieplakusi skolotāja skatījās, kā viņas puikas gluži tuvu aiziet garām, viņu nemanīdami. Visu sejas jauna spožuma pilnas un tik pašapzinīgas. Viņi klusi dziedāja vai svilpoja kaut ko un bija laimīgi.

Jā, bet tā rīkošanās ar šautenēm. Tas var nest nelaimi. Vai te nevajadzētu kaut ko darīt? Bet kā un ko gan? Izstāstīt tēviem? Izstāstīt to, ko viņi slēpj zem smaga zvēresta?

Jau visi puikas bija aizgājuši, tikai divi ugunskura sargi sēdēja. Tā bija pirmā maiņa šai naktij. Viņi piecēlās un meta jaunus zarus ugunskurā un dzirkstis cēlās augstu pār Bļodas kalna malām līdz priežu galiem.

„Ugunskurs nedrīkst nodzist," sacīja Viktors.

„Sargāsim. Lai deg un spīd cauri visai naktij," atteica Izidors, un viņa balss šinī kalna bļodā noskanēja kā jauns zvans, kas dzīvībā izliets dzīves gaismai un skaistumam.

Mazā jau sāka staigāt vakara krēslainums. Aiz meža māva govis mājās nākot, rēja suņi un ap tīrumiem un mājām sasaucās cilvēku balsis.

Tur vēl ir dzīve. Šo dzīvi visādi svešie mums atņem un tā ir žēl, domāja skolotāja.

Viņa cēlās un gāja atpakaļ uz tīrumu pusi. Aizkustinājums par visām redzētām zīmēm, kas atspīdēja uz viņas skolas bērnu pierēm ugunskura gaismā, tagad skolotājas domās jaucās ar kādu baigu smagumu, kas dunēja ap viņas galvu kā milzīgi, neredzami veseri. Dann — dā! Dann — dā! Vai tās bija viņas pašas domas vai tālas atbalsis no frontes, kas tā duneja.?

Tad viņa sāka iet caur priedaini atpakaļ uz tīrumu pusi un skaitīja lūgšanu par saviem skolas bērniem un par tām dienām, kas vēl nāks.

Atkal, tāpat kā rītā, kūkoja dzeguze. Skolotāja vairs neskaitīja gadus dzeguzei līdzi, bet skatījās uz vakaru pusi, kur mežu tālums aiz tīrumiem sedzās dūmaku zilumā, it kā slēpdams visu laicīgām acīm vēl neredzamo un cilvēka ziņkārībai vēl neatklāto.

GRĀMATA AR SKAID

IRMAS GREBZDES JAUNĀKAIS ROM
GRĀMATU DRA

Romāns noris nelielā Kanadas nās ar dēlu, ko pilsētiņā Raimondā, kur dzīvo 11 dēļ ar spānieti, latviešu ģimenes. Lielākā nozīme ka sieva viņā romānā Liepsalu ģimenei. Ģimenes galva Mārcis atbildīgs darbinieks kādā mēbeļu uzņēmumā, stingrs ātras dabas vīrs, kam sirgstoša sieva Elizabete, kas vīru mīl, bet viņas slimība to no vīra atsvešinājusi. Viņu dēls Klāvs sapņotājs, jauneklis ar mākslinieka dvēseli, kaut no viņa iznāk tikai akordeonists un viegļāku dziesmiņu komponists. Viņu apprec enerģiska viesnīcniece, spāniete, par Klāvu 15 gadus vecāka. Klāva īstā milestība izrādās viņa pameita, pusaudze Izabella, sensīblas dabas meitene, agri attīstījusies dzejniece, kas var runāt kā „gaŗu mūžu nodzīvojusi sieva" (viens no interesantākiem tēliem romānā). Klāva māsa Urdze ir nosvērtas dabas meiča, mīl vienkāršu dabisku dzīvi, viņai sava līdzība ar Indu Grebzdes skaistajā romānā Zosukalna meitenes, tikai Urdze pašapzinīgāka, nemokas ar mazvērtības kompleksu. Urdze ir pārdevēja kosmētikas veikala smaržu nodaļā, bet viņai mīļāka egļu smarža no kalniem. Viņa atrod sev īsti piemērotu līgavaini Uldi Riekstu, arī vienkāršas skaidras dabas puisi.

Raimondas dzīvē nu iebrāžas „velniškīga" sieviete, Urdzes kādreizējā skolas biedrene Astra, intrigante, kokete, laimes un naudīgu vīru medinīce (naudīgo vīru viņa arī iegūst un sagriež virpuļī visu Raimondas dzīvi, nodibinot konkurences uzņēmumu spānietes viesnīcai). Astra ir jauns tēls Grebzdes sieviešu ga lerijā, rada Annas Brigaderes „daimoniskajām" sievietēm. Astra atzīstas: „Es nekad neesmu varējusi tā īsti iemīlēties". Viņa tikai grib savaldzināt vīriešus un izraisa rudenīgu kaisles uzplūdumu Mārcī Liepsalā (sākumā apmetusies Liepsalu dzīvoklī). Bet Urdzes līgavaini Uldi viņa velti pūlas sev piesaistīt.

Autore gan liek Klāvam teikt: „No skumjām mēs, latvieši, netiekam vaļā," tomēr romāna izskaņā pilnīgs „happy end". Pārtop Mārcis Liepsala, atbrīvojies no Astras, pievēršas sievai, kas daļēji atgūst veselību, samierinieciskā brīvība nereti ir daudz lielāka nekā demokratijās. Tā, piemēram, saimniecības laukā cilvēkam Salazara Portugalē ir daudz lielāka brīvība nekā sociālistiskajā Zviedrijā, kur spēkā vesela virkne dažādu ierobežojumu. Tikai visas šīs cilvēku tiesības autoritārās iekārtās. lielā mērā atkarīgas no vadoņa, un šis apstāklis ir visu autoritāro režīmu vājais punkts. Tā iznāk, ka starp autoritāro režīmu un diktatūru no konstitūcionālā viedokļa bieži nestāv vairāk nekas, kā paša valsts galvas raksturs. Šis apstāklis kopā ar neatrisināto valsts vadības maiņas jautājumu (jo neviena personīgo autoritāti nav iespējams pārnest uz citu) ir lielākais un izšķirošais autoritāro režīmu trūkums.

(Turpinājums sekos)

(56. turpinājums)

„Tā tas notiek labu laiku — es tik le bet glāze tukša kā tukša. Kāds vienmēr pa izdzert manā vietā."

Antiņš nopietni domāja, ka dzejniekam a mi sen jau pietiek un labi vien būtu, ja kād tes izdzertu viņa vietā, tomēr brīnoties nep

„Neņem viņu nopietni. Tas Teodoram triks, lai iežēlinātu dzērienu devējus un tiktu pudeles," paskaidroja Tauns.

Ka tā tas tiešām ir, Zeltiņš tūdaļ pats „Priekšniek, tas taču izskatās gaužām bēdīgi tukšas glāzes. Un es nēciešu būt bēdīgs. Tāpēc ju, tu no biedrības puses varētu mūs pagodi — vēl vienu kristalldzidru pudeli. Šovakar ie gu naudu, vai ne?"

„Ieņēmām gan," atzinās Ņudžersijas-lat bas priekšnieks Valdis Landsmanis, tūdaļ pie „Bet mums ir jāieņem vēl daudz vairāk, lai to, ko esam iecerējuši Priedainē paveikt. M ceļamajam biedrības namam izmaksās ap 3 Un kur tad darba spēks? Ja mums arī par maksā, par nama celšanu nemaz nevarētu Laimīgā kārtā mums ir tādi fantasti, kas k

s pamati

u. kamēr personīgā un it īpaši saim-
ai nieciskā brīvība nereti ir daudz
o- lielāka nekā demokratijās. Tā,
u. piemēram, saimniecības laukā
s cilvēkam Salazara Portugalē ir
i- daudz lielāka brīvība nekā sociā-
r- listiskajā Zviedrijā, kur spēkā
t, vesela virkne dažādu ierobežoju-
ti mu. Tikai visas šīs cilvēku tiesī-
o- bas autoritārās iekārtās lielā
o- mērā atkarīgas no vadoņa, un
a šis apstāklis ir visu autoritāro
o režīmu vājais punkts. Tā iznāk,
- ka starp autoritāro režīmu un
ā diktatūru no konstitucionālā vie-
s dokļa bieži nestāv vairāk nekas,
l- kā paša valsts galvas raksturs.
n- Šis apstāklis kopā ar neatrisinā-
s to valsts vadības maiņas jautā-
a jumu (jo neviena personīgo au-
s toritāti nav iespējams pārnest
i uz citu) ir lielākais un izšķiro-
r šais autoritāro režīmu trūkums.
(Turpinājums sekos)

RAIZĒJIES

s regulētāji ir ne tikai „sodošie
a- orgāni", bet arī reizēm vienīgie
audzinātāji.
ā Nesen šādi audzinātāji ieradās
s Saldus 22. autotransporta kanto-
a rī. Lai gan par sanāksmi tika
a- izziņots iepriekš, ļaužu bija pa-
ū- maz. Pēc tam vajadzēja notikt
k- nopietnai sarunai arī ar ATK
g- šoferiem - dzērājiem Padobedu,
s Seržantu un Šmitu. Bet kas iz-
t- nāca? ATK direktors b. Djo-
e- mins, pats šo šoferu rīcības no-
s sodīšanas komisijas loceklis, sā-
ka tos aizstāvēt un attaisnot.
22. autotransporta kantora dzērā-
z- jiem tas bija pa prātam. Viņi
t redzēja, ka direktora persona at-
- raduši aizstāvi.
Pēc šī gadījuma 3. jūnijā šo-
z- feris Zujevs, būdams komandē-
o- jumā, piedzērās un tika aizturēts
s Mažeikos Lietuvas PSR. Arī šo-
a- feri Suseklis un Liepiņš piedzī-
r voja avārijas. Šogad no šīs au-
et tosaimniecības par dzeršanu no
ir darba atbrīvoti 12 cilvēki.
ei Šīs „slimības" dēļ vien Rīgas 1.
ū- taksometru parka šoferi 1963.
a- gada piecos mēnešos cietuši 45
o avārijas un pieļāvuši 386 satik-
o- smes noteikumu pārkāpumus.
l- Labāk nav arī 25. autotranspor-
i- ta kantorī.
n. Visi šie fakti liecina par to, ka
n piedzērušiem šoferiem katēgo-
u- riski, neatkarīgi no reibuma pa-
i- kāpes, jāaizliedz vadīt transpor-
i, tu. Dot stūri rokā piedzērušam
o- cilvēkam — tas ir noziegums. Un
r ar šo jaunumu jācīnās nesaudzī-
s gi."
e- Par augsto komūnistu varas vī-
z. ru autoklizmām Kosačovam ne-
u- nāk prātā. sūdzēties. It sevišķi
es par Maskavas prokonsuliem.

n sēdēja. Tā bija pirmā maiņa šai
a- naktij. Viņi piecēlās un meta
jaunus zarus ugunskurā un
a dzirkstis cēlās augstu pār Bļo-
a das kalna malām līdz priežu ga-
," liem.
s, „Ugunskurs nedrīkst nodzist,"
c- sacīja Viktors.
a „Sargāsim. Lai deg un spīd
u- cauri visai naktij," atteica Izi-
is dors, un viņa balss šinī kalna
a- bļodā noskanēja kā jauns zvans,
a- kas dzīvībā izliets dzīves gais-
mai un skaistumam.
s. Mažā jau sāka staigāt vakara
t, krēslainums. Aiz meža māva go-
n vis mājās nākot, rēja suņi un
ā- ap tirumiem un mājām sasau-
s- cās cilvēku balsis.
r- Tur vēl ir dzīve. Šo dzīvi visā-
n, di svešie mums atņem un tā ir
as žēl, domāja skolotāja.
i- Viņa cēlās un gāja atpakaļ uz
o- tīrumu pusi. Aizkustinājums par
ē- visām redzētām zīmēm, kas at-
u. spīdēja uz viņas skolas bērnu
u- pierēm ugunskura gaismā, tagad
s, skolotājas domās jaucās ar kādu
ns baigu smagumu, kas dunēja ap
viņas galvu kā milzīgi, neredza-
ai mi veseri. Dann — dā! Dann —
s dā! Vai tās bija viņas pašas do-
s. mas vai tālas atbalsis no fron-
ja tes, , kas tā duneja.?
zi Tad viņa sāka iet caur priedai-
ni atpakaļ uz tīrumu pusi un
ca skaitīja lūgšanu par saviem sko-
ni las bērniem un par tām dienām,
ut kas vēl nāks.
Atkal, tāpat kā rītā, kūkoja
e- dzeguze. Skolotāja vairs neskai-
ai tīja gadus dzeguzei līdzi, bet ška-
t? tījās uz vakaru pusi, kur mežu
ē- tālums aiz tirumiem sedzās dū-
pj maku zilumā, it kā slēpdams vi-
su laicīgām acīm vēl neredzamo
u- un cilvēka ziņkārībai vēl neat-
gi klāto.

GRĀMATA AR SKAIDRU ĒTISKU NOSTĀJU

IRMAS GREBZDES JAUNĀKAIS ROMĀNS — IELEJĀ SAGRIEZĀS PUTENIS. GRĀMATU DRAUGA APGĀDS, 1963.

Romāns noris nelielā Kanadas pilsētiņā Raimondā, kur dzīvo 11 latviešu ģimenes. Lielākā nozīme romāņā Liepsalu ģimenei. Ģimenes galva Mārcis atbildīgs darbinieks kādā mēbeļu uzņēmumā, sirgstoša sieva Elizabete, kas vīru mīl, bet viņas slimība to no vīra atsvešinājusi. Viņu dēls Klāvs sapņotājs, jauneklis ar mākslinieka dvēseli, kaut no viņa iznāk tikai akordeonists un vieglāku dziesmiņu komponists. Viņu apprec enerģiska viesnīcniece, spāniete, par Klāvu 15 gadus vecāka. Klāva īstā mīlestība izrādās viņa pameita, pusaudze Izabella, sensiblas dabas meitene, agri attīstījusies dzejniece, kas var runāt kā „gaŗu mūžu nodzīvojusi sieva" (viens no interesantākiem tēliem romānā). Klāva māsa Urdze ir nosvērtas dabas meiča, mīl vienkāršu dabisku dzīvi, viņai sava līdzība ar Indu Grebzdes skaistajā romānā Zosukalna meitenes, tikai Urdze pašapzinīgāka, nemokas ar mazvērtības kompleksu. Urdze ir pārdevēja kosmētikas veikala smaržu nodaļā, bet viņai mīļāka egļu smarža no kalniem. Viņa atrod sev īsti piemērotu līgavaini Uldi Riekstu, arī vienkāršas skaidras dabas puisi.

Raimondas dzīvē nu iebrāžas „velnišķīga" sieviete, Urdzes kādreizējā skolas biedrene Astra, intrigante, kokete, laimes un naudīgu vīru mediniece (naudīgo vīru viņa arī iegūst un sagriež virpuli visu Raimondas dzīvi, nodibinot konkurences uzņēmumu spānietes viesnīcai). Astra ir jauns tēls Grebzdes sieviešu galerijā, rada Annas Brigaderes „daimoniskajām" sievietēm. Astra atzīstas: „Es nekad neesmu varējusi tā īsti iemīlēties". Viņa tikai grib savaldināt vīriešus un izraisa rudenīgu kaisles uzplūdumu Mārcī Liepsalā (sākumā apmetusies Liepsalu dzīvoklī). Bet Urdzes līgavaini Uldi viņa velti pūlas sev piesaistīt.

Autore gan liek Klāvam teikt: „No skumjām mēs, latvieši, netiekam vaļā," tomēr romāna izskaņa pilnīgs „happy end". Pārtop Mārcis Liepsala, atbrīvojies no Astras, pievērsas sievai, kas daļēji atgūst veselību, samierinās ar dēlu, ko atstūmis precību piem.: „Rudens diena izkāpa no dēļ ar spānieti, kad Klāvs atzinis, ka sieva viņa „mīlēja zēnu, ne vīru", no tās aiziet, tēvs pierunā atgriezties. Un Klāvs arī atgriežas, kaut īsti mīl pametu Izabellu. Uldim un Urdzei savs konflikts ar Ulža tēvu, kas vēlas saņemt daudz naudas, lai bagāts atgrieztos brīvajā dzimtenē. Beigās vecais Rieksts tomēr nodomājis repatriēties, braukt uz tagadējo Latviju, kur palikusi sieva un meita. „Varbūt atomu putekļi mūs visus kādu dienu sadedzinās. Tad es sadegšu savā zemē."

Arī Astra paliek bez soda. Vēl vārgā Elizabete grib atriebties Astrai, nodedzinot viņas uzņēmumu, bet, protams, tas neizdodas. Tie, kuŗus Astra gribēja satriekt, no Raimondas aizbrauc. (Brigadere būtu likusi Astrai vai nu nožēlot nodarīto vai iet bojā, bet Grebzdei citāda pieeja).

Kā skaisti izrotājumi romānam daudzi „trāpīgi" salīdzinājumi, kalniem kā norūpējusies pelēka sieva." „Atvērās māju logi kā plaši, plāpīgas mutes." „Ielejās gulēja vientuļas mājas kā bērnu pamestas rotaļlietas." „Rīts jau bija pakāpies kalnā kā jauns gans ar spieķi un zaļu cepuri." „Vasara aizgāja, vēju izgērbta, skumja un neatskatīdamās."

Daži salīdzinājumi savā ziņā pat pārdroši: „Kalns — violeti pelēks, sarains un ūsains." „Vakars tikko bija iemetis debesīs oranžus ziedus, visa Raimonda smaržoja."

Dažas piezīmītes. „Rīta stundai zelts mutē" nav latviešu, bet vācu paruna (Morgenstunde hat Gold im Munde). „Vēlaties pasmaržot?" Pareizi jājautā: „Vēlaties paostīt?" Pasmaržot nozīmē smaržu no sevis izdot.

Arī jaunajā romānā Irma Grebzde apliecinājusi savu stāstītājas un tēlotājas veiksmi; savu skaidro ētisko nostāju.

P. Ērmanis

TĀDA IR DZĪVE

JĀŅA SARMAS STĀSTS. UPESKALNA APGĀDS, 1963.

Jānis Sarma ir pārsteidzis literāro publiku ar saviem romāniem, īpaši Rūsu, Mīļo pilsētu un Kalnakūļu Viktu. Mazāks svars bijis viņa stāstu grāmatām ar vēsturiskiem sižetiem vai atmiņu tēlojumiem. Toties Tāda ir dzīve, stāsts, ko pēc parādīšanās periodikā tagad grāmatā iespiedis Upeskalna apgāds, jāvērtē kā gluži, tikams darbs. Tas ir viens no retajiem gadījumiem, kad Sarma pievērsies nevis veciem laikiem un atmiņām, bet tagadnes vielai, tēlojot latviešu jaunekļi Vācijās nometņu posmā ap lielās izceļošanas laiku, iepazīšanos ar vācu meiteni, iedzīvošanos Austrālijas apstākļos un laimīgās beigas ar vācu meitenes ierašanos pie viņa. Sevišķi dzīva stāsta pirmā puse, kur teicami veicies ar Šteidlera kundzes un viņas meitu, vispār vācu personāžu, raksturojumu, lielā mērā to panākot ar vācu sarunu valodas īpatnējo manieru imitāciju.

Īsti smalkjūtīgi Sarma aizmetina draudzības sākumu starp Rūdi un Ingi Šteidleri. Drusku it kā pārāk konspektīvs pārstāstījums ieradies, vēstījot par Rūža braucienu uz Austrāliju un pirmajiem gadiem tālajā, svešajā kontinentā. Bet fābula atkal atmiņu dzīvojas, sižets kļūst viļņaināks, kad Rūdis lasa Inges gaŗo vēstuli, vēlreiz arī grāmatas lasītājus atvedot atpakaļ uz vācu mazpilsētas vidi ar tās savdabīgajiem raksturiem un nu jau itin drāmatiskajiem notikumiem. Seko gaiša izskaņa ar jauniešu mīlestības idilli.

Tāda tiešām tagad ir dzīve, kas sagādā neparastus iepazīšanās gadījumus un tautību jaukumu, domājot par ģimenes dzīves nodibināšanu. Sarma nav pieskāries nacionālajam momentam, un tas nav bijis vajadzīgs. Sai gadījumā valdzina tikai tīri cilvēcīgais siltums, kas izpaudies arī autors visnotaļ vienkāršajā, bet īsti dzīvajā, viegli rotaļīgajā izteiksmē. Kā parasts, arī šoreiz Upeskalna apgāds rūpējies, lai grāmata būtu gaumīgi veidota.

Pēteris Ērmanis

PELĒKAIS AUTOBUSS

Savādi mierīgs un kluss
Ielas malā pelēks autobuss
Apstājas, konduktors pamāj,
Braucējs arī pagriež vienu aci.
Es zinu, es saprotu: man iekāpt.
Šos divus vīrus it kā redzējis
kur būtu.
Kas viņi? Kas viņi?? Kā atcerēties?
Bet autobusā sēž māmiņas rindā
vien, rindā,
Uzsmaida, it kā aicina sēsties
braukt.
Kas viņas? Krēslojas nojautas:
Reiz bija meitenes, reiz jaunavas
bija;
Reiz pazinu viņas, bet tagad:
kas kuŗa?
Jābrauc, jāiekāpj.
Kurp jābrauc? Miglā? Tukšumā?
Jeb tomēr: kādā pavisam jaunā
skaidrībā?
Apstājies aicina, divaini mierīgs
un kluss
Pelēks autobuss.

13. 6. 63.

MĀKSLAS CHRONIKA

JĀŅA KALMĪTES GLEZNU IZSTĀDE BOSTONĀ

Jāņa Porieša mākslas salons Bostonā paredzējis sarīkot Jāņa Kalmītes gleznu izstādi. Šajā izstādē būs redzamas apm. 40 Kalmītes gleznas — rijas, ainavas, klusās dabas, puķes u. c. Izstādi atklās š. g. 27 oktobrī un uz izstādes atklāšanu paredzējis ierasties pats meistars Jānis Kalmīte no Mineapoles.

E.T.

ATGĀDINĀJUMS MĀKSLINIEKIEM UN DAIĻAMATNIEKIEM

3. Vispārējo latviešu dziesmu svētku rīcības komiteja lūdz visus tos māksliniekus un daiļamatniekus, kas nodomājuši piedalīties mākslas un daiļamatniecības izstādē, pieteikt savus darbus līdz 3. augustam, un tos nosūtīt līdz 10. augustam R. Āboliņam, 5806 Clinton Ave., Cleveland 2, Ohio, USA.

Rīcības komiteja.

Ļoti labi tajā iederas V. Kalniņa viņešu zīmējumi — miniatūrgrafikas meinbaltā tehnikā. Stāsts iespiests tikai 425 eksemplāros.

Jānis Rudzītis

Mag. hist. Austra Augenberga

VĒL VIENA KRIEVIJAS VĒSTURES GRĀMATA ANGĻU VALODĀ

LA lasītāji atcerēsies rakstu par B. Pērsa (B. Pares) Krievijas vēsturi angļu valodā; tās pēdējā daļa ir īsta slavas dziesma Staļina laikmeta Krievijai. Minēto grāmatu britu universitātēs ieteic studentiem, kuŗi specializējas krievu valodā, — tātad nākamajiem krievu valodas skolotājiem, kas grāmatās iegūtās ziņas sniegs tālāk britu jaunajai paaudzei.

Objektīvāk ir sarakstīta Samnera Krievijas vēsture (B. H. Sumner. Survey of Russian history, University paperbacks, ed. Methuen, London). Šaurajos avīzes apjomos nevar sīki analizēt grāmatas saturu resp. dažos jautājumos polemizēt ar autoru, tādēļ aizrādīšu tikai uz dažām ipatnībām, kas var interesēt arī latviešus.

Īpats ir satura iedalījums atsevišķās nodaļās ar šādiem virsrakstiem: Krievijas robežas un kolonizācijas veidi (šinī nodaļā ietelp arī ģeografiskas ziņas par Krieviju), Valsts resp. pārskats par Krievijas vēstures gaitu līdz Oktobŗa revolūcijai, Zeme un tās iedzīvotāji (te apskatīts krievu zemnieku stāvoklis pagātnē un tagadnē), Baznīca, Krievu attieksmes ar citām slavu tautām, Jūras, Krievijas attieksmes ar Rietumeiropu.

Runājot par Krievijas vēstures attīstību, autors jau pašā sākumā aizrāda, ka caru un padomju režīmam ir daudz kopīga: piemēram, varas centralizācija, valdības ārkārtīgi lielā vara, birokratisms, armijas lielā loma, brutālas varas lietošana un slepenās policijas lielā nozīme; personas kults, kuŗš izpaužas gandrīz vai valdības galvas dievināšanā. Autors arī sevišķi uzsver, ka 1905. g. un 1917. g. revolūcijās sociāldemokratu, mazinieku un it sevišķi sociālrevolūcionāru ipatsvars bija daudz lielāks par boļševiku skaitu, un pēdējie bijuši tikai „viens piliens revolūcijas okeanā", bet viņu uzvara izskaidrojama ar komūnistu partijas stingro organizāciju un disciplīnu, kuŗas trūka pārējām partijām — un ar partijas vadoņa Ļeņina personiskajām īpašībām.

Samners salīdzina Hitlera un Staļina varu: jau 3 gadus pirms Hitlera Staļins bijis Krievijas vadonis. Runājot par komūnistu partiju, autors sevišķi izceļ faktu, ka tai visu laiku bijusi tikai šauras izlases (elite) loma: pat 1941. gadā bijuši tikai nepilni 4 miljoni partijas biedru — 170 miljoni iedzīvotāju jūrā.

Rakstot par padomju iekārtu, Samners pasvītro starpību starp vēlēšanām Rietumu valstīs un Krievijā. Viņš arī piemin, ka padomju tautām esot tiesība izstāties no Pad. Savienības tikai „uz papīra". Viņam ir zināma arī slavenā formula „nacionāls pēc formas, sociālistisks pēc satura".

Visā Krievijas vēsturiskās attīstības gaitā pēdējos 4 gadu simteņos Samners saskata vienu galveno faktu: neierobežotu valdnieka varu, sākot ar Jāni III un Jāni IV Bargo. Viņam ir zināma arī teorija par Maskavu kā trešo Romu (tās turpinājums ir tagadējās Krievijas imperiālistiskās tieksmes iekarot un „aplaimot" pasauli!). Pēc tatāru jūga nokratīšanas Maskavas valdnieks bijis tatāru chana varas mantinieks, un rietumnieki rausdzījušies uz viņu kā uz īstu Azijas despotu. Samners citē kāda 19. g. s. autora vārdus: . . . „Ir jājautā, vai tā bija tautas brutālitāte, kas padarija valdnieku par despotu, jeb vai tauta bija kļuvusi brutāla un cietsirdīga valdnieka despotisma dēļ . . . "

III nodaļā, veltītā zemniekiem, autors pasvītro Krievijas straujo pārveidošanos no zemkopības valsts rūpniecības valsti: 1914. gadā 4/5 iedzīvotāju bija koncentrēti laukos. 1939. gadā gandrīz katrs trešais Krievijas iedzīvotājs bija pilsētnieks. Runājot par kolchoziem, autors tos ved sakarā ar agrākiem krievu „artelj" un „mir", bet pasvītro kolektivizācijas nežēlīgo ieviešanu dzīvē, plašās sodu ekspedīcijas un deportācijas sakarā ar to Ukrainā un Ziemeļkaukazā.

Autors diezgan daudz runā par Baltijas zemēm, it sevišķi nodaļā, kuŗas virsraksts ir „Jūras". Šeit viņš pašā sākumā stāsta, ka vienīgi apgabali pie Baltās jūras bijuši jau 9 gadu simteņus krievu apdzīvoti, bet Baltijas jūras piekrasti krievi iekaŗojuši tikai starp 1700. un 1809. g. un zaudējuši atkal 1919. gadā; šo piekrasti nekad neesot apdzīvojuši krievi, bet lietuvieši, latvieši (kuŗus autors apzīmē ar vārdu „Letts"), igauņi un somi — ar vācu un zviedru valdošo minoritāti apmēram 7 gadu simteņu laikā. Tātad Samners šeit nemaz nepievienojas angļu profesora B. Pērsa apgalvojumam viņa sarakstītajā Krievijas vēsturē, ka Baltijas zemes esot „vecas krievu zemes",kuŗas krievi atguvuši atpakaļ Otrā pasaules kaŗa laikā.

Sakarā ar Krievijas milzīgo telpu Eiropā un Āzijā jūrai esot vienmēr bijusi tikai otrās šķiras nozīme krievu tautas dzīvē: tai nekad neesot bijusi tāda nozīme, kā, piemēram, norvēģu, holandiešu un britu dzīvē un attīstībā, un jūras nepieciešamība resp. spiešanās tuvāk jūrai Krievijas vēstures gaitā tiekot bieži pārspīlēta.

Samners ir diezgan labi informēts par apstākļiem Baltijas zemēs caru laikā. Tā, piemēram, viņš atzīst, ka izglītības līmenis tur bijis daudz augstāks nekā pašā Krievijā. Viņš min pārkrievošanu Aleksandra III un Nikolaja II laikā, 1905. g. soda ekspedīcijas u. c. Samners atzīmē, ka 1905. g. revolūcijā izpausdusies bez agrārās neapmierinātības arī Krievijas imperijas nekrievu tautu reakcija pret krievu šovinismu.

Grāmatas autors pasvītro arī Baltijas vāciešu īpato, privilēģēto stāvokli cariskā Krievijā. No viņu vidus nākuši Krievijas imperijas administrātori, diplomāti, virsnieki .Viņi bijuši lojāli krievu cara pavalstnieki, bet saglabājuši savu valodu, luterāņu reliģiju, savu kultūru un nepārkrievojušies. Kā piemēru viņu nozīmei krievu imperijā autors min šādu faktu: laikā starp 1812. un 1917. gadu Londonē darbojušies 9 Krievijas sūtņi, no kuŗiem 4 bijuši Baltijas baroni!

Samners stāsta, ka krievi nekad neesot aizmirsuši Britanijas un Francijas palīdzību Baltijas valstīm un to izveidošanu par „buŗera valstīm" (cordon sanitaire). Jaunās neatkarīgās Baltijas valstis, kuŗām autors piešķaita arī Somiju, esot ļoti ātri attīstījušās un orientējušās uz rietumiem; tām bijuši cieši saimnieciski sakari ar Angliju un Vāciju. Tomēr Igaunija, Lietuva un it sevišķi Latvija ar savu ostas un rūpniecības pilsētu Rīgu bijušas tad atgrieztas no Krievijas tirgiem. Baltijas valstu rietumnieciskā orientācija Krievijai esot vienmēr likusies šaubīga, bet pēc Hitlera nostiprināšanās Vācijā Krievija arvien vairāk baidījusies no Vācijas ietekmes pieaugšanas Baltijas piekrastē un atcerējusies 1. pasaules kaŗa piedzīvojumus. Samners citā žīdanova vārdus 1936. gadā par fašismu, kuŗš gatavojoties kaŗam pret Padomju Savienību: . . . „mazām valstīm neatmaksājas tikt ieviktām lielās avantūrās . . . " Trīs mēnešus pirms 2. pasaules kaŗa izcelšanās Molotovs atklāti pasvītroja, ka mazas valstis nespējot aizsargāt savu neitrālitāti.

Autors īsi apraksta Baltijas valstu okupāciju 1940. gadā, boļševiku valdību nodibināšanu tanīs un vēlēšanas zem krievu kontroles, lai ievēlētie deputāti nobalsotu par pievienošanos Krievijai (šo faktu pilnīgi noklusē B. Pērs savā Krievijas vēsturē un daudzi britu žurnālisti). Baltijas zemes abos pasaules kaŗos bijušas cieši saistītas ar Krievijas un Vācijas savstarpējo cīņu.

(Nobeigums 8. lpp.)

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš modina Ameriku

(56. turpinājums)

„Tā tas notiek labu laiku — es tik leju un leju, bet glāze tukša kā tukša. Kāds vienmēr pasteidzas to izdzert manā vietā."

Antiņš nopietni domāja, ka dzejniekam ar putna ģīmi sen jau pietiek un labi vien būtu, ja kāds cits glāzītes izdzertu viņa vietā, tomēr brīnoties nogrozīja galvu.

„Neņem viņu nopietni. Tas Teodoram tikai tāds triks, lai iežēlinātu dzērienu devējus un tiktu pie jaunas pudeles," paskaidroja Tauns.

Ka tā tas tiešām ir, Zeltiņš tūdaļ pats apstiprināja: „Priekšnieks, tas taču izskatās gaužām bēdīgi — sēdēt pie tukšas glāzes. Un es neciešu būt bēdīgs. Tāpēc, es domāju, tu no biedrības puses varētu mūs pagodināt ar — ar — vēl vienu kristalldzidru pudeli. Šovakar ieņēmāt brangu naudu, vai ne?"

„Ieņēmām gan," atzinās Ņudžersijas latviešu biedrības priekšnieks Valdis Landsmanis, tūdaļ piemetinādams: „Bet mums ir jāieņem vēl daudz vairāk, lai īstenotu visu to, ko esam iecerējuši Priedainē paveikt. Materiāli vien ceļamajam biedrības namam izmaksās ap 30.000 dolaru. Un kur tad darba spēks? Ja mums arī par to būtu jāmaksā, par nama celšanu nemaz nevarētu sākt domāt. Laimīgā kārtā mums ir tādi fantasti, kas kopīgās lietas labā nāk un strādā par brīvu. Ar šiem brīvprātīgajiem talciniekiem tad nu ceram paši veikt visus būvdarbus."

„Jā, jums ir apbrīnojami cilvēki," apliecināja arī Jērs un nosēdās blakus Landsmanim, jo viņam patika prātīgi cilvēki un prātīgas runas. „Sebris mani šovakar pa Priedaini izvadāja un parādīja, ko esat jau padarījuši."

„Antiņ, tev taču sajukuši visi laika rēķini. Tas bija vakar vakarā, un šis jaunās dienas vakars vēl ir tālu," iesaucās Zeltiņš, pacēla roku pret koku galiem, aiz kuriem jau svīda bāla rīta gaisma, un sāka skandēt:

„Šī diena jauna vēl, un jāmodina.
Vēl neatklātas visas lietas dus.
Vien ieklausies — un dzirdi pukstienus;
Tā tavu tuvumu pat miegā zina.

Ja bijīgs iesi, varbūt tava būs tā,
Un modusies, pret tevi vērsies tā
Ar dārgumiem no klēpja ēnainā,
Ko mokās meklēji un maldu gūstā.

Bet ja tu nesavaldīgs kaislē jaunā
Ņemt tieksies to, kas tava daļa šķiet —
Tā, tevis vairoties, vērs dzelmes ciet.
Viss tevis bēgs un novērsīsies kaunā.

Ir diena jauna vēl. Tā jāmodina."

„No kuŗa laika tu zini no galvas kādu manu dzejoli?" brīnījās Rita Gāle, dzejniece riekstu krāsas acīm.

„Es tikai iziekos, ka kaut ko zinu, un kādreiz man tas izdodas," atvīpsnāja skandētājs un pavērsās atkal pret biedrības priekšnieku baltajā kreklā ar tautisko prievīti pakaklē. „Nu, kas būs?"

„Ar ko?" arī Landsmanis prata izlikties, ka nesaprot.

„Ar Volšmitu."

„Pietiks!" galda galā uzstūmās gaisā ozollapu vainags un iesaucās Gunara Saliņa balsī: „Mēs tagad visi braucam pie manis brokastīs un tad tālāk pie Jāņa Bičoļa."

„Tikai bez manis. Es esmu nogurusi un man sāp galva. Mēs brauksim ar Ansi mājās," šķietami maigā, bet noteiktā balsī paziņoja Rita Gāle un ieskatījās vīra lēndabīgajā vaigā tādām acīm, kas lika saprast, ka laiks celties.

Ak kā Antiņš būtu viņiem sekojis, jo miegs tinās ap galvu kā silts mīksts mākonis, bet vajadzēja turēties, lai izturētu citiem līdz līdz galam.

„Kas tā par jaunas dienas modināšanu — gultā? Kāpēc tu cilvēks māni ar tādiem modinātājiem dzejoļiem, kad pati negribi turēties nomodā?" izsaucās Zeltiņš un sāka smieties: „Lūk, skatieties, kā jācīnās ar jaunu dienu, lai būtu un paliktu kājās!"

Kāds vientuļš līgotājs, kājas plati ieplētis, turējās abām rokām pie bērza stumbra un mīļi ar to sarunājās: „Kad es tev saku, turies stingri un negāzies apkārt! Padomā pats, cik nejauki tas izskatītos, ja godīgs balts bērzs vairs nevarētu nostāvēt uz savām saknēm un sāktu grīļoties kā piedzēris cilvēks."

Tad viņš atlaidās no bērza un gribēja dūšīgā solī doties tālāk. Bet kājas kaut kā nelaimīgi samisējās, viss ķermenis sagrīļojās tik bīstami, ka atkal abām rokām steigšus vajadzēja pieķerties stumbram: „Mīļais, labais kociņ, kāpēc tu neklausi un gribi tūliņ gāzties apkārt, tiklīdz ko tevi palaižu vaļā. Tu — tu — turies un nedari kaunu visiem Prie-prie-daines bērziem. Tu — tu — tu taču zini, ka pēc viena piedzēruša bērzi citi koki var sākt smieties un runāt nelāga par visu bērzu tautu. Tūpēc tu — tu — turies!"

(Turpinājums sekos)

Māte sauca launagā,
Mēs ar Jāni dancojām.
Jānīšam zelta bikses,
Man sudraba lindraciņi.

Tautas deju lieluzvedums notiks sestdien, š. g. 31. augustā, plkst. 8 vakarā Arēnā.

Latvieši Kanādā

PABEIGTA LA APGĀDA SPIESTUVES PAPLAŠINĀŠANA

DV KV valdes sēdē priekšsēža vietnieks J. Šmits informēja, ka jauniegādāto mašīnu uzstādīšanas darbi ir pabeigti un, sākot ar 49. numuru, laikrakstu LA iespiež pašu spiestuvē.

A. Čivželis informēja par atvalinājuma izlozes norisi, kas devusi $ 877,88 tīru atlikumu; to domāts izlietot spiestuves vajadzībām. Valde izsaka sirsnīgu pateicību A. Čivželim par izlozes sekmīgu izvešanu, kā arī Montreālas, Londonas, St. Katarīnes, Niagaras un Albertas DV nodaļām un Halifaksas kopai, tāpat M. Jcnānei, P. Ratniekam un K. Riekstiņam par sekmīgu biļešu izplatīšanu.

Sakarā ar DV centrālās valdes pr-ža vēlēšanām Kanadas DV uzstādītie kandidāti ir sekojošie: V. Hāzners un V. Janums (A. Mazarkēvicu uzstādījuši Vācijas DV). Kanadas valde vēlēšanu materiālus izsūtīs nodaļu revīziju komisijām, kuras tiek aicinātas tos savukārt piesūtīt nodaļu biedriem.

Jau laikus ir sākts domāt par Ziemsvētku kartīšu sagatavošanu. Pagājušos gados izdotie kartīšu komplekti tautiešos guvuši lielu atsaucību, un tādēļ arī šogad rūpēsies par to, lai kartītes izmāktu nevainojamas kā apdares, tā arī mākslinieciskā zinā. Jaunos metus eventuāli darinās mākslinieki Dainis Miezājs un Ģirts Tiltiņš. Uz DV Kanadas valdes pr-ža lūgumu mākslinieku vienība Latvis piedāvājusi dot arī gleznu reprodukcijas.

Darba apstākļu dēļ no amata atteicies DV Kanadas valdes aprūpes daļas vadītājs A. Beitāns. Viņa vietā stājies nākošais kandidāts A. Kvēps. Ievērojot aprūpes daļas darba slodzi, tās vadītājs izraudzīs sev 2 palīgus.

Daugavas vanadžu pr-ce Kanadā Ilga Breikša ziņo, ka DV šaušanas sacīkstēs Kičenerā šogad piedalīsies arī vanadzes. Paliekošas balvas šāvējiem šogad būs kokgriezēja Lapiņa darinātas. Lai būtu dažādība, bez šaušanas paredzētas arī citas sporta sacensības. Pārrunās ierosināja piešķirt ceļojošo balvu Sporta apvienības rīkotām vieglatlētikas sacīkstēm labākajam sportistam.

Minsteres ģimnazija saņēmusi DM 193,-, un ģimnazijas direktors Dr. Z. Vitens piesūtījis Kanadas valdei pateicības rakstu.

Sakarā ar materiālu vākšanu par DV dzīvi 20 g. L. Goba paskaidro, ka nodaļas varētu būt aktīvākas. Vēl no daudzām nodaļām nav saņemta atbilde uz pēdējo apkārtrakstu, lai gan tas būtu svarīgi darba uzsākšanai.

14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā cīņai pret komūnismu ienākušie ziedojumi liecina par lielu atsaucību šī darba atbalstam. DV KV ārējās informācijas vaditājs J. Gailītis ir iesaistījies LNAK Informācijas nozares padomes darbā. J. Gailītis izteicās, ka pretkomūnisma darbs izvērtīsies ļoti aktīvs.

Pārrunājot par darbu jaunatnes laukā, Ž. Bukovskis ziņoja, ka ir ļoti apmierināts ar panākumiem, un sevišķi uzsvēra lietderīgu un sekmīgu paneļa diskusiju nozīmi.

ATSAUCIGIE ZIEDOTĀJI LONDONĀ, ONT.

14. jūnija akcijai ziedojumus līdz 6. jūlijam iesūtījuši: $ 5,- — R. Epneris, V. Dātavs, V. Miķelsons, A. Glīnavs; $ 3,- — A. Beitāns, E. Upītis, E. Aukmanis, J. Rikters; 2,- — A. Zembergs, E. Lestiņš, H. Blaubergs, R. Bērziņš, T. Bērziņš, J. Bergmanis, A. Silnieks, V. Lukšēvics, A. Grīns, F. Arnds, V. Rudzītis, T. Zandersons, J. Strauts, K. Atars, A. Viļums un H. Rapa.

Tos, kuŗi savus ziedojumus būtu iesūtījuši pirms 6. jūlija un nav šīnī sarakstā minēti, lūdzam, pārpratumu novēršanai zvanīt T. Bērziņam. Turpinājums sekos.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos. Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

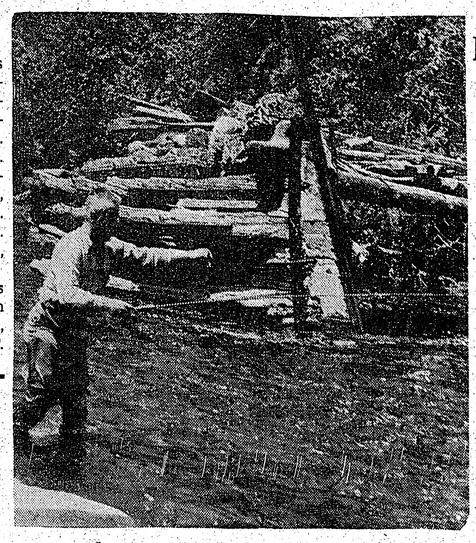

Šovasar makšķernieki velk labus lomus.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠINAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel.: 463-2667

LASITAJU dāvestulis

JAUKA GRĀMATIŅA

LA 15. jūnija numurā bija pieminēts, ka Andrejs Punka, 3340 – 17 St., N.W., Washington 10, D.C., USA, publicējis brošūru „Daži mājieni runātājiem". Izlasījis šo aizrādījumu, atminējos, ka tāda nosaukuma grāmatiņu tas pats autors bija arī Latvijā laidis klajā.

Un — Talsos bija Zemnieku diena, kur runa sekoja runai un cilvēki apgura klausīdamies. Sirms lauksaimnieks — vecais Eltermanis no Zentenes Ķengiem — kā viņu saucām, piecēlās un sacīja: „Kungi runātāji! Visi, kas esat runājuši un kas domājat runāt, lūdzu, priekštelpās uz grāmatu galda ir Andreja Punkas grāmata Daži mājieni runātājiem. Nopērciet to! Divi Talsu apriņķa agronomi, tieši šo grāmatiņu izlasījuši ,prata tā runāt, ka tika Saeimā par deputātiem. Un es zinu vēl citus, kas pēc šīs grāmatiņas izlasīšanas prata sapulcēs runāt ar ietekmi."

Arī es toreiz sekoju Ķeņģu tēva mājienam. Un nekad to nenožēloju!

LA nebija pieminēts, cik minētā brošūriņa maksā. Nosūtīju autoram pēc sākumā minētās adreses $ 2,- skaidrā naudā. Un saņēmu tai pašā nedēļā divas brošūriņas, jo cena tām izrādījās šim laikam neparasti zema.

Lieko eksemplāru uzdāvināju savam draugam, kas katrā sapulcē runā un runā. „Vilks tevi mežā!" viņš man sacīja tās pašas dienas vakarā, kad bija brošūriņu izlasījis: „Tā ir patiesi jauka grāmatiņa!"

Taču, nupat 7. jūlijā mums bija sapulce. Un, visiem par brīnumu, Emīls tanī runāja kā pēc notīm! Visiem šoreiz patika viņa lietišķums un skaidrība. — Ieteicu visiem sabiedriskiem darbiniekiem šo jauko grāmatiņu!

M. Smilšmāls

ONTARIO TABAKAS STRĀDNIEKU PROBLĒMA

(C. S.) — Ontario provinces $ 80.000.000,- tabakas raža ir Norfolkas, Elginas, Brant, Midlsek-sas un Oksfordas apgabalu saimniecības galvenais faktors. Tā sagādā arī galvenās galvas sāpes, kad ap 65.000 strādnieku sapulcējās šinīs apgabalos, lai pelnītu na $ 14,- līdz $ 15,- dienā par smaržīgo lapu savākšanu. Apmēram 40.000 no šiem gadījuma strādniekiem rekrutēti kaimiņu ciemos un Hamiltonā, Londonā (Ont.) un Toronto; tie ir studenti vasaras brīvdienās, namamātes ar lauksaimniecības pieredzi, biroju un rūpnīcu strādnieki, kas atvaļinājuma laikā pelna naudu brīvā dabā, un pat skolotāji, kas meklē pārmaiņu. Pārējie nāk no Ontario ziemeļiem, Kvebekas un Piejūras apgabala. Diemžēl, visai bieži strādniekiem ir maldīga pārliecība, ka viņiem tikai jāierodas tabakas laukos, lai saņemtu labu naudu par gatavu darbu.

Jau gadiem ilgi valsts darba pārvalde ir pūlējusies šai stāvoklī nodibināt zināmu kārtību. Pārvaldes ierēdņi brīdina laudis nedoties uz tabakas laukiem pašiem uz savu roku, bet vispirms pieteikties tuvākā darba birojā. Tā personāls atrunās tos, kas šim smagam darbam nav piemēroti, jo jāstrādā karstā vasaras saules svelmē. Birojs, sadarbojoties ar tabakas audzētājiem nepiemērotos tabakas novākšanai novirzīs tur, kur tie varēs pieteikties zināmā lauku saimniecībā tad, kad tos tur pieprasīs. Griežoties pie darba biroja, strādnieki ietaupīs laiku un naudu, meklējot darbu.

Tabakas novākšana sākas ap augusta vidu un turpinās līdz 15. septembrim. Parasti vīriešus nodarbina pie nogatavojušos tabakas lapu novākšanas, staigājot starp tabakas stādu rindām. Sieviētes tās sasien saiņos, kuŗus uzkaŗ uz redelēm kaltē, lai tās nogatavinātu karstumā līdz 170 gradu F.

Tiem, kas strādā visu ražas novākšanas laiku, parasti dod pārtiku tā lauku saimniecība, kas viņus nodarbina. Daži lauksaimnieki dod arī pārnakšņošanas telpas lauku saimniecības ēkās. Daudzi tabakas strādnieki ņem sev līdz paši savas teltis, un bieži vien veselas ģimenes celo kopīgi. Ņirtieties vai sieviete, kuŗus nolīdz darba birojs, ieteicamos darba meklēšanu, var izpelnīt tabakas ražas novākšanas likā kādus $ 500,- vai $ 600,-. Daudzi jauni laulāti pāŗi ir izmantojuši tabakas ražas novākšanas laikā gūtu sev iemaksu pašu mājai.

Markus Van Stīns (Steen)

TAUTAS DARBINIEKA SUMINĀŠANA

Š. g. 10. jūlijā tuvinieku vidū skolotājs Kārlis Hartmans atzīmēja savu astoņdesmito dzimšanas dienu. Gavļnieku sveica māc. A. Čops ar draudzes padomes velti, piezīmējot, ka, ja šīs svinības būtu notikušas Latvijā, tad tās plašuma ziņā būtu daudz lielākas, jo K. Hartmans savā skolā ir izaudzinājis daudz krietnu latviešu. No Kanadas veterānu leģiona latviešiem jubilāru sveica O. Dzērvītis.

Jubilārs saņēma daudz ziedu veltes no bijušiem audzēkņiem Kanadā un ASV.

Starp daudziem rakstiskiem apsveikumiem ir arī māc. A. Brieža sveicieni, kuŗa draudzē kādu laiku jubilārs darbojās par ērģelnieku.

Jāpiemin, ka K. Hartmans ir ticis iesaukts karā pirmā mobilizācijā 1914. g. 17. jūlijā 1915. g. K. Hartmans ievainots, bet pēc izveseļošanās atkal nosūtīts uz fronti, kur paliek līdz revolūcijai, pēc kam atgriežas Latvijā un turpina skolotāja gaitas. Kapt. K. Hartmans par kaujas nopelniem apbalvots ar Sv. Stanislava un Annas ordeņiem.

K. Hartmans saņem Kanadas veterānu pensiju un ir Kanadas leģiona Montreālas nodaļas loceklis. Jubilāram ir daudz stāstījumu par 1. pasaules karu, un viņa atmiņa ir apbrīnojama, atceroties notikumus turpat vai 50 gadus atpakaļ.

Lai daudz baltu dieniņu krietnam latvietim!

GRĀMATAS PAR KANADU

(C. S.) Franču Kanadas rakstniece Gabrielle Roy, kas savā laikā bijusi skolotāja rietumu prērijās, ieguva ievērību pirms dažiem gadiem ar savu pirmo noveli: Alvas flauta. Tas bija stāsts par kādu franču - kanadiešu ģimeni, kas dzīvo Montreālas nabagu un noziedznieku apdzīvotā pilsētas daļā 2. pasaules kara sākumā. Dažus gadus vēlāk „Mazā ūdens vistiņa" nodibināja jūtīgas un domām bagātas rakstnieces slavu, kas lieliski attēloja savu varoņu raksturus. „Kasierī" tēlots bankas ierēdnis, kas, atklādams, ka tam ir vēzis, gūst pavisam citu uzskatu par pasauli un cilvēkiem.

Romānā „Apslēptā kalnā, izdevis McClelland and Stewart grāmatu apgāds, Gabrielle Roy iesakās kāda mākslinieka sirdī un prātā. Tas ir nemācīts vīrs no ziemeļiem, kuŗa intensīvā vēlēšanās attēlot to, ko pats redz, spiež viņu vienu pašu apmeklēt ziemeļu tuksnešus, dzīvojot vienīgi no sava darba. Autorei labi sekmējies attēlot izdēdējušos zemes ziemeļus, kur palikšana dzīvam pārspēj visas citas domas. Un, ar Pjēru, vientuļu vīru, kas sajūt sevi kā visuma daļu, viņa radījusi visievērojamāko raksturu. Viņš cīnās, lai notvertu uz papīra savas ziemeļu vientulības vīzijas, ziemeļu sniegu lieliskumu un upju skaistumu; viņš saskata kāda veca zemes bagātību pētniecībai, mācītājam J. Prauliņa kungam, Upīša kudzei ar kungu, Mārai Dreimaņa j-kdzei, visiem, kas ar ziediem pēdējai ardievai un arī personīgi piedalījās manas mīļās sievas Zenta Caunes aizlūguma brīdī bēŗu namā un izvadīšanā uz pēdējo dusas vietu, kā arī visiem, kuŗi ir ar mani manās bēdās.

Virs

Dzelzceļa mūzejs Kanadai

(C. S.) — Federālā valdība piešķirs $ 50.000,- lielu pabalstu $ 200.000,- Kanadas dzelzceļu transporta mūzejam, ko ierīkos Kanadas dzelzceļu vēsturiskā sabiedrība. Tas atradīsies Kvebekā pie Delsonas (ap desmit jūdžu attālumā no Montreālas) un tā eksponātu starpā būs Kanadas Klusā okeana (Pacific) dzelzceļa 29. lokomotīve, kas ražota 1887. gadā; sēra Viljama Van Horna oficiālais vagons Saskatchewan, kas būvēts 1883 .gadā; CPR 2850. lokomotīve, kas vilka karalisko vilcienu caur visu Kanadu 1939. gadā, un CNR 4190. lokomotīve, kas bija visspēcīgākā tvaika lokomotīve visā kopvalstī.

Šī grāmata ievērojama vairākos virzienos: vispirms, kā stāsts par vīru, kas mīl spēcīgo raupjo Kanadas ziemeļu zemi, kā izcils tēlojums; otrkārt, tā jālasa tās simbolisma dēļ, jo tas ir aizgrābjošs stāsts par mākslinieku jaunā zemē un cik tālu viņam jānoiet, pirms atklājas pasaules lieliskuma apvāršņi. Un tas ir, ja vēlaties, pašas Kanadas stāsts, stāsts par kanadiešiem un attālumiem, kas vēl jāveic.

Ellen Stafford

★

(C. S.) — Britu Kolumbijas Elizanete Saunders iekaŗo sev neatkarīgas rakstnieces stāvokli Kanadā. Viņa te ieradās no Holandes 1947. g. kā kāda skolotāja sieva. Šo skolotāju tā satika, kad tas bija iesaukts Kanadas armijā un stacionēts Holandē. Kaut gan angļu valoda nav viņas mātes valoda, Saunders rakstu tanī tik labi, ka var regulāri pārdot savus scenārijus Kanadas raidītāju korporācijas skolu raidījumu nozarei. Viņa arī raksta daiļliteratūru, un ieguvusi vietu blakus Kanadas izcilākajiem rakstniekiem. E. S. pārdevusi CBC īsstāstu programmu, ko klausās visā Kanadā.

PATEICĪBA

Mīļš paldies Londonas latviešu kopai, kopas dāmu komitejai, ev. lut. draudzes pārvaldei, draudzes dāmu komitejai, DV Londonas nodaļai, Latviešu kreditsabiedrībai, mācītājam J. Prauliņa kungam, Upīša kudzei ar kungu, Mārai Dreimaņa j-kdzei, visiem, kas ar ziediem pēdējai ardievai un arī personīgi piedalījās manas mīļās sievas Zenta Caunes aizlūguma brīdī bēŗu namā un izvadīšanā uz pēdējo dusas vietu, kā arī visiem, kuŗi ir ar mani manās bēdās.

Virs

TORONTO

Toronto DV nodaļas biedri nedēļas nogalē bija izbraukuši uz Bērzaini šaušanas sacīkšu vingrinājumiem.

Māc. A. Lūsis izbrauca uz Montreālu, kur 12. jūlijā sācies World Council of Churches kongress. Tajā piedalās apm. 500 delegātu no visas pasaules. Kongress ilgs 2 nedēļas.

Mākslinieks Z. Jurševskis izbrauc uz Muskoku, kur dažas nedēļas darbosies par mācības spēku, pasniedzot stundas keramikā Muskoka Fine Arts and Crafts skolā.

Vasaras otrā pusē mākslas audēja Ņina Jurševska dosies uz Hockley Valley, kur arī darbojas kādas kanadiešu bezpeļņas organizācijas mākslas skola. N. Jurševska šinī skolā mācīs aušanu.

Minētā organizācija grib izveidot skolu par mācības institūtu, kas darbotos visu gadu.

Pirmais ugunskura vakars Saulainē noritēja pag. sestdienas vakarā bērnu nometnes komandanta M. Lorberga vadībā. Īsais sagatavošanās laiks nebija devis iespēju mazajiem daudz iemācīties, tomēr sagatavoto viņi nospēlēja braši un izpelnījās aplausus.

Pēc ugunskura M. Lorbergs aicināja bērnu vecākus nākt talkā paveikt dažus praktiskus un nepieciešamus darbus. Vecāki, tam atsaucoties, nāca arī ar saviem ierosinājumiem un priekšlikumiem.

Ja braucat uz Vasagu pa 27. ceļu un gribat uzmeklēt Rosebud Cottages, kuŗas apsaimnieko J. Bajārs no Toronto, tad, pārbraucot Notavasagas upes tiltam, tūlīt jāgriežas pa kreisi — uz Moseley Str. 2,3 jūdzes uz dienvidiem pie Fina benzīna pildītavas, ceļa kreisajā pusē redzama zīme — Rosebud Cottages.

Bez lielās mājas ar visām ērtībām un vairākām istabām izīrēšanai, īpašumā ir 8 kabīnes ar 2 gultām katrā. Var gatavot arī ēdienu.

Atvaļinājumu sezonā telpas ir aizņemtas līdz pēdējai, bet tā ilgst tikai 3—4 nedēļas.

Toronto 8. jūlijā 37 g. vecumā mirusi Mirdza Krasovska. Viņu 11. jūlijā uz St. James kapiem izvadīja mācitājs A. Briedis. Aizgājēja atstāj vīru un 3 bērnus.

Sidrabenes bērnu nometnes ugunskuru pagājušā sestdienā iededza 1. ev.-lut. draudzes priekšnieks R. Roze. Ugunskura priekšnesumus vadīja J. Pālens.

Kārtējā talkā pagājušā nedēļas nogalē piedalījās 8 bērnu vecāki, bet atpērkoties no talcinieka pienākumiem, Francis Luksis ziedojis $30 un E. un H. Pētersoni $20. Nometnē patlaban ir 149 bērni.

20. un 21. jūlijā Saulainē rīko talku kritušo karavīru pieminekļa apkārtnes izdaiļošanai un tilta celšanai pār gravai. Paredz, ka tēlu pabeigs un uzstādīs augusta sākumā. Talcinieki aicināti jo kuplā skaitā, līdzi ņemot darba rīkus: lāpstas, cirvjus, zāģus u. c.

Informācijai zvanīt L. Gobam HU 9-4448.

LONDONA, ONT.

Š. g. 12. jūlijā Londonā, Ont., viesojās Palisādu Drāmatiskā kopa ar Anšlava Eglīša komēdiju Cilvēks grib spēlēt. Par šo lugu un tās uzvedumu jau ir pietiekami daudz rakstīts. Tajā netrūkst domu graudu un aktieri iepriecina ar izcilu tēlošanu. Mazā zāle varētu iztikt ar klusāku A. Tipāna balsi. Londonieši ar lielu interesi gaidīja šīs lugas uzvedumu un izrādē bija ieradušies kuplā skaitā. Lugas īpatnējais saturs un uzvedums arī uz londoniešiem atstāja dziļu iespaidu.

KRĀSOTĀJS
Zemas cenas — augstas kvalitātes darbs.
CH 5-6451, Toronto.

Toronto kārtības sargs ir visu pilsoņu draugs.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

20. jūlijā Saulainē — Londonas teātŗa izrāde.

28. jūlijā — bērnu svētki Sidrabenē

4. augustā Saulainē — Bērnu svētki.

21. septembrī — plkst. 7,30 vak., DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Viņa raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.

28. septembrī — Unitarian baznīcas auditorijā, St. Clair Ave. W., Ksenijas Brantes koncerts.

28. septembrī — Latviešu strēlnieku biedrības biedru vakars ar Dr. A. Freiberga priekšlasījumu DV namā.

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antonina Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas ceturtais kokteilis Sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieŗu un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī — Studenšu korporāciju kopa Toronto rīko slēgtu tējas vakaru Royal Canadian Curling kluba telpās.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

SV. KATARĪNES

14. septembrī — Sv. Katarīnes Mednieku un makšķernieku klubs balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — Ham. latviešu jaunatnes pulciņa Rota rudens balle Rainbow zālē.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

30 GADI AR JAGU

SASAS ZIEMEĻA 30 GADU DŽUNGĻU L

Pirms 73 gadiem Rīgā dzimušais Aleksandrs (Saša) Ziemelis ir nomedījis Dienvidamerikas teiksmainajos džungļos 271 jaguāru. Arī vairākus tīģeŗus, pumas, meža cūkas un krokodiļus.

Ka viņš ir tagad sveiks un vesels, Ziemelis pateicas savai kaujas devīzei: „Nebūt nekad pārgalvīgam un neuzmanīgam!" Tagad Filadelfijā dzīvojošais mednieks saka: „Uzsāc tikai bēgt no lēcienam gatava jaguāra, un tu esi beigts."

Ziemelis, vienīgais baltās rases piederīgais, kas uzdrošinājies medīt jaguārus ar šķēpu, pavadījis Brazilijas Mato Grosso džungļos 30 gadus. Vai viņš to nožēlo? — „Nē!" atskan priecīga atbilde.

Jautāts, kuŗa divciņa viņam neaizmirstamākā, Ziemelis atbild: „Ees nezinu. Katrs duelis ir bijis uztraucošs, kad rafinētā un drosmīgā nezvēra ķepas atradušās ti-

kai dažus
sejas."

Ziemelis
271 jaguāru
nāvējis div
bultām un
dzīvus zoo
cirkiem. P
pistoli.

Divi Rīg
guāri atroc
sētas Bruk

Saniknot
parasti lēc
kājām, vai
Ziemelis.

„Cīņas, s
tavs divām
jaguāra lō
jām, vai —
dos brīžos
ķermeņa p
Katra maz
kai vienu.

Kādreiz
un laikra
līdzstrādni
tad aizbr
slēpj, ka
bailes pir

Savu 6
12 collu t
rasti tēmē
dažus cen

Šķēpu
momentā,
brukuma

Caurmē
350 mārci
kas savas
tikai par
asiņainu s

KATOĻU DRAUDZE

Latviešu katoļu draudze St. Paulā Minesotā nav liela, pirmajos gados par garīgo aprūpi te gādāja Dr. Vārna, iebraucot no Des Moinas Aijovā un vadot dievkalpojumus. Ar toreizējā draudzes priekšnieka gādību no Brazilijas izsauca par pastāvīgu draudzes ganu prelātu V. Strelēvicu, kas draudzes garīgo aprūpi šeit uzņēmās 1957. gadā.

Ar prelāta Strelēviča ierašanos atdzīvojās draudzes aktīvitāte, un tagad regulārie svētdienas dievkalpojumi latviešu katoļu draudzes 120 locekļiem notiek St. Agneses baznīcā St. Paulā. Svētdien, 7. jūlijā, katoļi atzīmēja sava draudzes gana 75 mūža gadus.

Prelāts V. Strelēvics dzimis 1888. g. 3. jūlijā Baces pag. Aizputes apr. Pēc Kuldīgas ģimnazijas beigšanas kādu laiku strādājis par skolotāju Latgalē. 1914. gada 26. aprilī beidzis teoloģijas semināru Pēterpilī. Pēc tam strādājis par palīgpriesteri Sāpju Dievmātes baznīcā Rīgā. 1917. gadā prelāts Strelēvics iestājies latviešu strēlnieku pulkos par kapellānu.

Vanadzēni uzrādīja labas sekm

GENERĀLKONSULS

Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. 465-1169.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par vislētākajām cenām
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Fenrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel.: 463-2667

LASITAJU
ATSAUKSMES

JAUKA GRĀMATIŅA

LA 15. jūnija numurā bija pieminēts, ka Andrejs Punka, 3340 – 17 St., N.W., Washington 10, D.C., USA, publicējis brošūru „Daži mājieni runātājiem". Izlasījis šo aizrādījumu, atminējos, ka tāda nosaukuma grāmatiņu tas pats autors bija arī Latvijā laidis klājā.

Un — Talsos bija Zemnieku diena, kur runa sekoja runai un cilvēki apgura klausīdamies. Sirms lauksaimnieks — vecais Eltermanis no Zentenes Ķengiem — kā viņu saucām, piecēlās un sacīja: „Kungi runātāji! Visi, kas esat runājuši un kas domājat runāt, lūdzu, priekštelpās uz grāmatu galda ir Andreja Punkas grāmata Daži mājieni runātājiem. Nopērciet to! Divi Talsu apriņķa agronomi, tieši šo grāmatiņu izlasījuši ,prata tā runāt, ka tika Saeimā par deputātiem. Un es zinu vēl citus, kas pēc šīs *grāmatiņas izlasīšanas prata* sapulcēs runāt ar ietekmi."

Arī es toreiz sekoju Ķeņģu tēva mājienam. Un nekad to nenožēloju!

LA nebija pieminēts, cik minētā brošūriņa maksā. Nosūtīju autoram pēc sākumā minētās adreses $ 2,- skaidrā naudā. Un saņēmu tai pašā nedēļā divas brošūriņas, jo cena tām izrādījās šim laikam neparasti zema.

Lieko eksemplāru uzdāvināju savam draugam, kas katrā sapulcē runā un runā. „Vilks tevi mežā!" viņš man sacīja tās pašas dienas vakarā, kad bija brošūriņu izlasījis: „Tā ir patiesi jauka grāmatiņa!"

Taču, nupat 7. jūlijā mums bija sapulce. Un, visiem par brīnumu, Emīls tanī runāja kā pēc notiem! Visiem šoreiz patika viņa lietiņkums un skaidrība. — Tēteicu visiem sabiedriskiem darbiniekiem šo jauko grāmatiņu!

Vīrs M. Smilšmāls

kojumu kalendāre

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

SV. KATARĪNES

14 septembrī — Sv. Katarīnes Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — Ham. latviešu jaunatnes pulciņa Rota rudens balle Rainbow zālē.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

Dzīve Savienotās Valstīs

30 GADI AR JAGUĀRIEM

SAŠAS ZIEMEĻA 30 GADU DŽUNGĻU LOMS: 271 JAGUĀRS

Pirms 73 gadiem Rīgā dzimušais Aleksandrs (Saša) Ziemelis ir nomedījis Dienvidamerikas teiksmainajos džungļos 271 jaguāru. Arī vairākus tīģerus, pumas, meža cūkas un krokodīļus.

Ka viņš ir tagad sveiks un vesels, Ziemelis pateicas savai kaujas devīzei: „Nebūt nekad pārgalvīgam un neuzmanīgam!" Tagad Filadelfijā dzīvojošais mednieks saka: „Uzsāc tikai bēgt no lēcienam gatava jaguāra, un tu esi beigts."

Ziemelis, vienīgais baltās rases piederīgais, kas uzdrošinājies medīt jaguārus ar šķēpu, pavadījis Brazilijas Mato Grosso džungļos 30 gadus. Vai viņš to nožēlo? — „Nē!" atskan priecīga atbilde.

Jautāts, kuŗa dzīvnieka viņam neaizmirstamākā, Ziemelis atbild: „Ees nezinu. Katrs dueļis ir bijis uztraucošs, kad rafinētā un drosmīgā nezvēra ķepas atradušās tikai dažus centimetrus no manas sejas."

Ziemelis nomedījis kopskaitā 271 jaguāru, no tiem viņš 31 nonāvējis divcīņā ar šķēpu, 14 ar bultām un loku, bet 24 sagūstījis dzīvus zooloģiskiem dārziem un cirkiem. Pārējos viņš nošāvis ar pistoli.

Divi Rīgas Sašas noķertie jaguāri atrodas Čikāgas priekšpilsētas Brukfīldas zvēru dārzā.

Saniknots, uzbrūkošs jaguārs parasti lēcot vai nu uz mednieka kājām, vai pie tā kakla, stāsta Ziemelis.

„Cīņas sākumā tāpēc esmu gatavs divām varbūtībām. Vai nu jaguāra lēcienam uz manām kājām, vai — pie manas rīkles. Šādos brīžos nedrīkst mainīt ne ķermeņa poziciju, ne vilcināties. Katra mazākā kļūdiņa nozīmētu tikai vienu: manu nāvi," saka Saša.

Kādreizējais džungļu karalis un laikraksta New York Times līdzstrādnieks, kas vēl tagad šad tad aizbrauc uz Braziliju, neslēpj, ka viņš izjutis vienmēr bailes pirms katra duēļa.

Savu 6 pēdas garo šķēpu ar 12 collu tērauda asmeni viņš parasti tēmējot jaguāram krūtīs, dažus centimetrus zem žoda.

Šķēpu jaguārā Ziemelis triec momentā, kad zvērs atrodas uzbrukuma lēcienā.

Čaurmēra „kaķis" sveŗot 200—350 mārciņas, informē Ziemelis, kas savas džungļu dēkas nosauc tikai par bezbailīgu, riskantu un asinainu sportu.

Im. B.

KATOĻU DRAUDZE SUMINA PRELĀTU STRELĒVICU

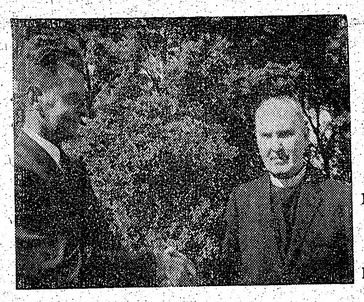

Prelātu V. Strelēvicu apsveic draudzes pr-ks A. Varoņko. Foto H. Kiperts

Latviešu katoļu draudze St. Paulā Minesotā nav liela, pirmajos gados par garīgo aprūpi tēgādāja Dr. Vārna, iebraucot no Des Moinas Aijovā un vadot dievkalpojumus. Ar toreizējā draudzes priekšnieka gādību no Brazilijas izsauca par pastāvīgu draudzes ganu prelātu V. Strelēvicu, kas draudzes garīgo aprūpi šeit uzņēmās 1957. gadā.

Ar prelāta Strelēviča ierašanos atdzīvojās draudzes aktīvitāte, un tagad regulārie svētdienas dievkalpojumi latviešu katoļu draudzes 120 locekļiem notiek St. Agneses baznīcā St. Paulā. Svētdien, 7. jūlijā, katoļi atzīmēja sava draudzes gana 75 mūža gadus.

Prelāts V. Strelēvics dzimis 1888. g. 3. jūlijā Baces pag. Aizputes apr. Pēc Kuldīgas ģimnazijas beigšanas kādu laiku strādājis par skolotāju Latgalē. 1914. gada 26. aprīlī beidzis teoloģijas semināru Pēterpilī. Pēc tam strādājis par palīgpriesteri Sāpju Dievmātes baznīcā Rīgā. 1917. gadā prelāts Strelēvics iestājies latviešu strēlnieku pulkos par kapellānu.

Latvijas brīvības laikā iecelts par prāvestu Līksnā, vēlāk Zemgalē, — Bebrenē pildījis arī Augšzemgales dekāna amatu. No 1924. gada līdz 1931. gadam bijis prāvests un dekāns Aglonā, pēc kam iecelts par Sv. Ķeizaba katedrales Rīgā pārzini. Šai amatā bijis līdz 1944. gadam, kad, okupācijas varas spiests, izceļojis uz Vāciju.

Bavārijā apkalpojis latviešus katoļus Neietingenā, Berchtesgadenā un Mildorfā. 1950. gadā prete, un tagad regulārie svētdienas latviešu katoļu draudzes locekļi kavējās ar savu sirmo prelātu, apstiprinot viņa teiktos vārdus „Mēs esam maza draudzīte, bet sirsnīgi vienoti gan priekos, gan bēdās."

H. Kiperts

Vanadzēni uzrādīja labas sekmes mērķi šaušanā.

DIBINIET LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS

Kreditkooperācija ir saimnieciski — sabiedriska kustība labklājības celšanai. Eiropā to pazīst un plaši izmanto jau vairāk kā simts gadus. Arī brīvajā Latvijā kādreiz darbojās ap 500 KS ar 100 milj. latu kopbilanci un biedru kopskaitu pāri par 200.000

ASV pirmā KS nodibināta 1909. g., bet federālais likums par kreditunijām pieņemts tikai 1934. g. Tagad ASV darbojas 29.000 KS ar 12 milj. biedru un 5 miljardiem dol. noguldījumu kopsummu. Plaši izplatītais patēriņa kredits un augstās procentu likmes ir galvenie faktori, kas veicina strauju KS attīstību ASV. Proporcionāli mūsu skaitam, latviešiem ASV vajadzētu būt vismaz 10 KS ar apm. 4 - 5 milj. noguldījumu kopsummu.

ASV Federālā valdība un arī visi štati veicina KS kustību un semīgu darbību. Proc. likmju ziņā KS spēj sacensties ar visām pārējām naudas iestādēm, jo KS ir atbrīvotas no federāliem un štata nodokļiem.

Katrā ASV štatā darbojas Kreditsabiedrību līga (Credit Union League) un šīs līgas no visiem štatiem savukārt apvienotas centrālā organizācijā „CUNA")— Credit Union National Association. Vietējā līga bez maksas izsūta uz vietas savus ierēdņus, kas palīdz nokārtot jaunas KS dibināšanu, inkorporēšanu un darbības uzsākšanu. Līgu adreses, kā arī CUNA adrese interesenti var pieprasīt no Viskonsinas latv. KS.—1853 N. 75 St., Milwaukee 13, Wis.

Pirmais solis KS organizēšanai ir noskaidrot, cik ir tādu, kas vēlētos iestāties par biedriem. Ja biedru sanāk ne mazāk kā 100, tad var stāties pie KS dibināšanas, vispirms sazinoties ar sava štata KS līgu. Par KS biedriem var būt tikai tādas personas, kas pieder kādai zināmai grupai ar līgstošu kopību, piem., kopīga darba vieta, kopīga baznīca, draudze vai sadarbībā vairākas draudzes kopīgi, kāda organizācija, klubs vai cita veida grupa.

Tautieši, organizējiet KS latviešu vajadzībām savā „pagastā". Noguldiet un arī aizņemieties naudu tikai paši savā „bankā". Esiet lepni uz to, ka naudas lietās jums nebūs jāvēr svešas durvis.

Iespēju robežās un uz pieprasījumu Viskonsinas latviešu KS paredz sūtīt pārstāvjus instruēšanas nolūkā uz tām vietām ASV, kur tautiešiem radīsies nodoms un uzņēmība dibināt pašiem savu naudas iestādi

Latviešiem ASV varbūt ir 4 - 5 tūkstoši nekustamu īpašumu, katrs ar proc. maksājumiem vismaz 200 - 300 dol. gadā. Tas nozīmē, ka šim postenim izdodam apm. 7 milj.dol. katru gadu. Relatīvi mums būs tikpat automobiļu kā amerikāņiem un ne jau vairs tādi, kādus pirkām 1950. g. par 50 vai 100 dolariem. Tas nozīmē, ka arī auto finansēšanai par procentiem gadā izdodam apm. 300.000 dol. Ja procentu maksājumiem par pārējiem kredita pirkumiem būtu izdots tikai 200.000 dol., tad var aptuveni vērtēt, ka ASV latvieši procentu maksājumos izdod apm. 1,5 milj. dol. gadā. KS un tikai KS var radīt aizsprostu šai naudas aizplūšanai uz neatgriešanos no mūsu pagastiem un latviešu trimdas tautsaimniecības.

Šīs ievērojamās mūsu naudas summas tikai daļēji aizplūst Amerikas plašajā kredita saimniecībā un naudas tirgū, ka mums līdz šim nav pietiekami daudz pašiem savu naudas iestāžu, nav kreditkooperācijas ar plānveidīgi izveidotu KS tīklu. Tādēļ jo rosīgi ķersimies pie darba, lai katrā lielākā centrā būtu latviešu KS — drošākais pamats nākotnes labklājībai, jo tikai no saimnieciskās labklājības var gaidīt palīdzību tie, kam palīdzība vajadzīga un kas paši nespēj sev palīdzēt.

Mag. oec. **Platais**
Viskonsinas latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdis

AIZSAULES CEĻOS

No šīs dzīves šķirusies Anna Ērmane

Ingolštatē 27. jūnija rītā no šīs dzīves šķirās rakstnieka Pēteŗa Ērmaņa dzīves biedre Anna Ērmane, dzim. Ģipsle. Viņa slimoja vairākus gadus un laiku pa laikam ārstējās slimnīcā, taču visu laiku aprūpēja praktiskā dzīvē diezgan nevarīgo dzejnieku. Pēdējā laikā viņai radās sirds darbības traucējumi un Pēteŗa Ērmaņa 70 gadu jubilejā lielais sagurums jau stipri bija manāms.

Anna Ērmane bija tā pati jaunā skolotāja Anna Ģipsle, ko Pēteris Ērmanis kādā vietā pieminēja savās atmiņās. Pēc apprecēšanās viņa skolotājas darbu pameta un visu dzīvi veltīja dzejniekam. Viņa allaž palika aiz dzejnieka un ar savu labestību to visur pavadīja. Trimdas gadi viņai nebija viegli. Dzimtenes zaudējumam klāt nāca personīgie zaudējumi, kas svešatnes grūtumus vēl palielināja. Čechoslovakijā Lušicas nometnē nomira kaŗa bēgās Ērmaņu meitiņa pusaudze, bet kaŗā bez vēsts pazuda dēls gaisa spēku izpalīgs — ģimnazists. Šo abu bērnu zaudējumu Anna Ērmane panesa nekurnēdama uz likteni, un tikai nedaudzi cilvēki zināja par šo, ašu vēl pusaudžu traģisko likteni.

Lielajā Vircburgas nometnē pieticīgo kazarmju pagraba istabiņu Ērmaņi dalīja ar trešo, svešu cilvēku, bet sūdzību par neērtībām no Ērmaņa kundzes nedzirdēja. Vieniģi Traunšteinā viņiem bija sava istabiņa diviem vien. Lielā centībā izvietot bēgļus dzīvokļos ātrā laikā, Ērmaņiem Ingolštatē jauncelto dzīvokli kādu laiku pielika klāt trešo, svešautieti. Ērmaņa kundze šo simpatisko igauni uzskatīja kā pašu ģimenes cilvēku. Viņas labestību pa pilnam izbaudīja arī viesi, kas diezgan pareti iegriezās pie dzejnieku pāŗa Ingolštates dzīvoklī. Viņa cēla galdā to labāko mielastu, pārnakšņošanai atdeva pat savu gultu, pati pārlaizdama nakti ātrumā saklātā gulvietā, lai tikai viesiem būtu labi. Taču visam pāri stāvēja rūpes par rakstnieku. Tās neatstājās līdz pat dzīves pēdējam brīdim. Šo dzīvesbiedres labestību Pēteris Ērmanis apliecina viņai veltītajā dzejolī: „Tagad, kad tevis vairs nav, Es zinu: tu biji man viss."

Oskars Kalējs

PAZIŅOJUMS

Koris Dziesmu Vairogs, atzīmējot 1960. gadā savu 15 gadu pastāvēšanu un lai sekmētu latviešu koŗa dziesmu jaunradi, izsludināja sacensību a capella oriģināldziesmām jauktam korim prof. Jāzepa Vītola 100 gadu dzimšanas dienas piemiņai 1963. gadā. Sacensībai atsaukušies 7 autori ar 14 dziesmām.

Izvērtēšanas komisija: prof. Ādolfs Ābele un Dziesmu Vairoga diriģents brīvm. Arnolds Kalnājs (trešais izvērtēšanas komisijas loceklis komp. Jēkabs Poruks slimības dēļ nevarēja piedalīties), novērtējot iesūtītās dziesmas, piešķīra balvas $ 100,- apmērā katram no sekojošiem iesūtīto dziesmu autoriem: Jānim Mediņam, Viktoram Baštikam un E. Šēnfeldam. Dziesmu Vairoga saime izsaka komponistiem sirsnīgu pateicību par piedalīšanos konkursā.

Austra Silis,
Dziesmu Vairoga priekšniece.

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Vai esat redzējuši sauli nepārasti lielu un spilgti oranžā krāsā? Tādu saulesrietu vēroja ap divi simti izbraucēju uz Čikāgas katoļu īpašumu pie Vandevegas ezera Viskonsinā. Vēlāk sauli aizstāja mēness, kautru smaidu nolūkojoties uz ugunskuru ezermalā, pie kuŗa pulcējās KSA Dzintars un konkordiju Valdemārijas, Zintenieces un Zelmeņa locekļi. Vakaru vadīja dzintarietis Juris Valainis, bet atsevišķās dziesmas pārmainus, konkordieši un dzintarieši. Visai interesantu stāstu par senajiem latviešu ķēniņiem teica prof. Dr. N. Bojārs, teikto illustrējot ar rūpīgi izgatavotām Baltijas zemju kartēm. Par pamatu ņemot Indriķa chroniku ,referents pastāstīja par kaujām ar vāciem un krieviem, uzsverot, ka cīņas pret pēdējiem nebūt nav bijušas nesvarīgākas kā cīņas pret zobenbrāļu ordeni. Ja letgaļi nebūtu savlaicīgi noturējuši slavu uzpalikuši nevienoti. Raitā stāstījumā profesors aizveda klausītājus seņču cīņu vietās un rakstūroja latviešu varoņus — Imantu, Veļķi, Visvaldi, Lameķinu, Tālivaldi, Viesturu un Nameiti.

Ja runā par latviešu jaunatnes prieku uz dziesmām, tad šeit to visā pilnībā varēja izjust. Dziesmu vadīšanā aktīvi bija Matiss Švānfelds, Arnis Ziemelis, Juris Valainis, Z. Feodoroviča, pavadīja uz mandolīnas Nikodems Bojārs. Literāro priekšnešumu ievadīja zelmenietis Hugo Liepiņš. Jāpiezīmē, ka ugunskura dalībnieku vidū redzēju lielu vairumu tādu tautiešu, kuŗi atpūtās Mariāņu brāļu īpašumā un kuŗiem ugunskura vakars bija patīkams, interesants epizods.

Dienu vēlāk lielākā daļa izbraukuma dalībnieku vēl kavējās pie Vandevega ezera, peldoties un spēlējot volejbolu.

☆

Anšlava Eglīša draugi varēs sastapt lugas Cilvēks grib spēlēt autoru un aktieŗus vakarinās 19. jūlijā, plkst. 8,15 „Diplomat" restorānā, 5600 W. Fullerton Ave. (pie Central Ave.). Vakariņu cena ir ap $3,- — 3,50, pie kam katrs apmeklētājs varēs izvēlēties pēc ēdienu kartes. Vakariņas rīko Čikāgas Latviešu biedrība un Čikāgas un Milvoku Preses kopa. Interesentiem iepriekš jāšies iekaŗojumiem, un baltieši pieteicas pie šo organizāciju priekšniekiem vietu rezervēšanai.

Anšlava Eglīša komēdijas Cilvēks grib spēlēt biļetes vēl nelielā skaitā dabūjamas L. Lapiņa un K. Ķezbera veikalos. Rezervētās biļetes jāizņem līdz 18. jūlijam. Pēc minētā datuma biļetes pārdos citiem.

☆

Kāds Čikāgas latvietis, kuŗš saistīts ar kreisiem politiskiem novirzieniem un esot darbinieks Dienvidamerikas komūnistēšanā, pašlaik atrodas Kubā, kur piedaloties komūnistu aģentu kursos kā mācības spēks. Viņš jau labu laiku pazudis no Čikāgas, bet, ja ierodas, tad slēpjas no Čikāgas latviešiem, kuŗi uz šādiem elementiem, kaut arī tie būtu pašu tautas, labu prātu netur.

Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņš, kuŗu vada Jānis Plūme, 27. jūlijā, plkst. 8 vakarā Čikāgas Latviešu namā rīko „Havajas vakaru". Būšot pilnīga havajiska gaisotne, kas sevišķi iepriecinošot tos, kuŗi pasaulīgu mantu trūkuma dēļ šogad uz Isto Havaju nevar nokļūt. Kā koloniālai varai, vismaz vēsturiskai (Gambija! Tobago!) latviešus eksotiskās zemes kopš laika gala interesējušas. Šo interesi tad Čikāgas jaunieši nolēmuši Havajas vakarā paplašināt, ierodoties iedzimto tērpos. Baumo arī, ka vakarā redzēšot (un dzirdēšot) kādu laiku apklusušos Čikāgas piecīšus, kuŗu nesen precētiem locekļiem medus mēneši tā kā būtu jau pāri.

NJUORKA

● Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes bērnu vasaras nometne Elka parkā Katskiļu kalnos sāka savu pirmo divu nedēļu periodu 8. jūlijā. Ap 90 bērnu audzinātāju pavadībā autobusos atstāja šīni dienā pilsētu, bet nometnē viņus sagaidīja pārējie audzinātāji, saimniece ar palīdzēm un nometnes pārvaldnieks J. Bole. Bērnus novietoja sešās barakās, sagrupējot tos pēc vecuma. Uz otro periodu, kas sāksies 22. jūlijā, pieteikušies pāri par 100 dalībnieku.

● Bronksas rajona nekustama īpašuma iegādes fonda mantu loterijas lozes izsūta šī rajona draudzes locekļiem un labvēļiem. Pārējie var pieprasīt pie B. Igala, 81 Cabrini Blvd., New York 33, N. Y., telef. WA 7-0733. Atlikums domāts Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Bronksas rajona nekustama īpašuma iegādei. Galvenais laimests 1964. gada Volkswageņ.

● Teātŗa izrādes latviešus vēl vienmēr saista visvairāk, ja vien izrāda kaut cik labu lugu. Lai nezaudētu skatītāju interesi un attaisnotu cerības, aktieŗi lugas iestudē ar lielu nopietnību un neatlaidību. Rudenī Vašingtonas Ņujorkas ansamblim paredzēta turneja pa ASV un Kanadas austrumu piekrasti ar T. Zeltiņa lugu Vilks Rīgā. Darbība notiek 17. gadsimtenī, tāpēc arī kostīmiem jābūt pieskaņotiem attiecīgam laikmetam. Pēc rež. O. Uršteina domām pat katrai lentītei jābūt tādai, lai skatītājiem nebūtu iemesla pārmest, ka nav ievērotas tā laika paražas.

Kam bijis iespējams novērot mēģinājumus, apgalvo, ka šī izrāde būšot labākā no redzētajām pat tad, ja režisoram izdošoties reālizēt kaut pusi no iecerētā.

Autors uzrakstījis minēto lugu pirms apmēram 15 gadiem, un režisors atrod ko pārgrozāmu vai no jauna apstrādājamu.

Lugā daudz dziesmu un deju, ko vada dejas konsultante Muntere no Ņujorkas. Mēģinājumi pa lielākai daļai notiek Vašingtonā, kur Ņujorkas aktieŗi ierodas katru nedēļas nogali; dažos gadījumos mēģinājumi bijuši arī Ņujorkā.

Aktieŗi sagatavo šo lugu ne tik daudz, lai cerētu uz lieliem materiāliem bijušajiem teātŗa spēlei!

Pirmizrāde paredzēta 14. septembrī Vašingtonā, pēc tam sāksies ceļojums: 20. septembrī — Grand Rapidos, 21. sept. Čikāgā, 22. sept. Milvokos, 24. sept. Minneapolē, 26. sept. Indianapolē, 27. sept. Kalamazū, 28. sept. Detroitā, 29. sept. Klīvlendā, 12. oktobrī Ņujorkā, 26. okt. Ņubransvikā, 27. okt. Filadelfijā, 8. novembrī Hamiltonā, 9. nov. Toronto, 10. nov. Ročestrā, 22. nov. Montreālā, 23. nov. Bostonā, 24. nov. Vilimantikā.

● Beverīnas 1. gaidu novada un Daugmales 1. skautu novada nometnē no 4. līdz 7. jūlijam Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes vasaras īpašumā Elka parkā nodarbības un iekārtojums bija izveidots pēc grāmatas Klinteniešī No šīs grāmatas bija ņemts arī nometnes nosaukums, tāpat visas apakšnometnes bija nosauktas grāmatā minētajos vārdos.

Bija ieradušies ap 180 nometnes dalībnieku no Ņujorkas, Bostonas un Vašingtonas, bet Ročestras dalībnieki bija kavēti ierasties. Sestdienas vakara ugunskura priekšnesumus noskatījās ap 200 skatītāju. Arī nodarbības, šķēršļu un pētnieciības gājieni notika pēc min. grāmatā tēlotiem. Pati nometnes vieta ir piemērota grāmatā aprakstītam nometnes novietojumam, ar upīti un mežu. Lielākie nometnes dalībnieki dzīvoja pašu gatavotās skuju būdās pēc klinteniešu parauga; tās viņi šogad pirmoreiz bija cēluši. Tās bija veidotas tik priekšzīmīgi un ar tādu mākslu, ka pat lietus netika cauri. Mazākie dalībnieki tomēr pārgulēja teltīs.

Pirmās dienas vakarā, 4. jūlijā, bija draudzības ugunskurs, kur dalībnieki sapazinās. Šogad nometnē bija daudz jaunu dalībnieku, daudziem šī bija pirmā skautu nometne. Krietns bariņš nodeva skautu solījumu; no mazskautiem to bija 7, pie kam 6 no Vašingtonas. Sestdienas vakarā pie lielā ugunskura bija piemēroti priekšnesumi kā no grāmatas, tā no dzīves, arī tautas dziesmu dramatizējumi. Nometni noslēdza svētdien, 7. jūlijā.

Grāmatu Klinteniešī ieteicams izlasīt ikvienam jaunietim, it sevišķi tiem, kas interesējas par skautiem. Tā viegli lasās, un tur labs materiāls skautu nodarbībām. vl

ASV BAZNĪCĀS

NJUORKA

21. jūlijā, plkst. 11 draudzes lauku īpašumā, māc. A. Ozols. Pilsētā dievkalpojumu nav.

28. jūlijā; plkst. 9 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. R. Zariņš; plkst. 11,30 Betlemes b-că, māc. R. Zariņš; plkst. 11 draudzes lauku īpašumā, māc. O. Gulbis.

4 augustā, plkst. 2 Port Vašingtonas Mūsu Pestītāja b-că, māc. O. Gulbis; plkst. 11 draudzes lauku īpašumā, māc. A. Ozols.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

21. jūlijā, plkst. 10 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

AURORĀ

21. jūlijā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Mūsu Pestītāja baznīcā 42 Downers Place.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien, plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Lūsis.

Katra mēneša beidzamā svētdienā plkst 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā 45 un H ielā

28. jūlijā, plkst. 11 dienā dievkalpojums.

OKLANDE, KALIF.

Oklandē. Centrālā luteraņu baznīcā 215 Ridgeway avenijā

21. jūlijā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

KATSKIĻĻOS

uzņem pusmūža latviešu pāri.

Tiesības atsevišķi vārīt.

Liels dārzs, tuvumā veikals un pasts.

Box 35, Boiceville, N.Y.

Kalnu karaliste Hunza

III

Pēc dotās zīmes disputanti uzsāk ātri runāt, pavadot vārdus ar roku mājieniem. Mīrs paloka galvu, iestājas acumirkļa klusums. Paskatījies uz vecajiem, kā piekrišanu meklēdams, viņš sūdzētājam paziņo, ka gadījums izspriests viņam par labu. Abi strīdnieki sniedz rokas, apkampjas un smaidīdami apsēžas. Šī tauta nepazīst ilgstošu īgnumu.

Atpakaļceļā ārsts šausmās pamana, ka 4 gadus veca meitene krīt uz klints no 12 pēdu augsta mūra. Bet kritiens ir laimīgs, meitenei tikai izsisti kauliņi rokas locītavā. Viens no vecajiem paņem meiteniti klēpī, lietpratīgiem pirkstiem nostāda kaulus, tad sasien ap locītavu zariņus. Meitene neizdod ne skaņas, arī asaru acīs tai nav.

Hunzā neviens bērniem nestāsta, ka kāpt klintīs ir bīstami, jo tas pieder pie viņu visu ikdienas — darīt visu un nebaidīties nekā.

Partija tuvojas L veida celtnei, kurā hunzieši, tērpušies nacionālos kostīmos, sagatavojas kara dejai. Astoņu vīru orķestris atskaņo deju mūziku. Deja sākas ar pērkonskaļiem zobenu un vairogu triecieniem. Mūzikas ritmam paātrinoties, viņi taisa augstus lēcienus, zobeni šņāc gaisā kā vētra, dejotāji griežas reibinošā ātrumā, un satracinātos dejotājus vēl uzmudina spalgi skatītāju saucieni. Mežonīgā deja ilgst pusstundu. Kad tā beidzas, neviens no dejotājiem neizskatās noguris, pat ne ar ātrāku elpu. Tomēr viņi ir pavadījuši vairākas stundas smagā darbā, un tūlīt dodas to turpināt tālāk. Šis neticamais spēks, izmaņa un izturība pirms gadsimtiem pasargāja zemi no svešiem iebrucējiem.

Apmeklējot hunziešu mājas, Dr. Baniks pārliecinās, cik daudz iedzīvotājiem jāpiestrādā pārtikas sagādā. Zemītes ir mazas, ½ līdz 5 akri platībā. Mākslīgo mēslošanas līdzekļu lietošana zemē noliegta ar likumu. Hunzieši ir iemācījušies vienkāršo, bet rietumos jau aizmirsto likumu, ka zeme ne vien baro, bet arī pati prasa barību. Tādēj zemei tiek dots apakaļ, kas no tās paņemts. Pie katra zemes gabaliņa ir speciāla komposta tvertne, kurā ar lielu rūpību krāj visus atkritumus, kādi vien dabūjami, un tad, kad komposts nogatavojies, to iestrādā zemē. Zemes auglību vairo arī kūstošā kalnu sniega ūdeņi, kas nes sev līdzi dažādus minerālu nogulšņus, tādējādi dzirdot un barojot zemi ar senču tālā pagātnē ierīkoto apūdeņošanas sistēmu.

Iznākums — nebaudīti garšīga pārtika: augļi, saknes, rieksti un graudu barība. Cukuru hunzieši nelieto, jo daži augļi ir tik saldi, ka no tiem gatavotās mērces teicami aizstāj šo saldvielu. Hunzieši lieto graudu barību pēc iespējas nemaltu un, lai saīsinātu vārīšanas laiku, graudus mērcē. Tā kā graudu ārējā daļā ir viss vairums graudu minerālvielu un citas svarīgas sastāvdaļas, graudus maļot, nekad tiem nenoņem ārējo mizu, kaş rūpniecības zemēs turpretī ir normāls process.

Hunzas namamātes zirņus, pupas vai citus graudaugus bieži izklāj uz mitras drānas, izliek saulē, un kad tie viegli sazaļo, tos ēd zaļus, tā vairojot pārtikas vērtību ar papildus vitamīniem.

Vārīšana iznīcina zināmas aminoskābes, sevišķi lisīnu. Šī viela graudos paceļ viņu spēju radīt un salabot audus un muskuļus. Lisīna trūkums samazina proteīna barības spējas līdz 40 proc. Un proteīna trūkums izraisa ķermeņa sagurumu, nespēku. Pārtikas pasterizēšana un vārīšana iznīcina enzīmus, kas veicina ķīmisko vielu maiņu ķermenī.

Kaut gan rietumnieki par vitamīniem zina daudz, taču minerālvielas pārtikā ir ne mazāk svarīgas. Kalcija prasība organismā ir 4 grami dienā, parastais patēriņš ir 1 grams. Šī minerāla trūkums rada zobu bojājumus, nervozitāti, krampjus, pastiprinātu sirdsdarbību, gļēvu muskulātūru. Tāpat svarīgs ir fosfors, kuŗa trūkums rada kroplus zobus, vāju ēstgribu, svara zudumu un ķermeņa vājumu. Bet bez pietiekamas kalcija devas fosfors nedarbojas, nieres to izvada ārā no ķermeņa. Mazasinību, pārlieku svaru un nogurumu rada dzelzs trūkums, kuŗš bagātīgi atrodams aprikozēs, kas ir svarīgākais no augļiem Hunzas laužu uzturā.

Aprikožu koku audzē 50 gadus, un tad tam apgriež galotni, un otrus 50 gadus tas pieņemas apmēros. Šāds koks dod izšķērdīgu visgaršīgāko augļu ražu. Tēvs to testamentā novēl savam mīļākam dēlam un šāda koka īpašnieks ir kārots precinieks.

Augļa kauliņā esošā sēkla ir bagāta ar eļļu, ko lieto cepšanai, mērcēm, kā arī matu ieziešanai un brūču dziedināšanai.

Gaļa ļoti reti ir hunziešu galdā, jo zemītes ir par daudz mazas, lai uzturētu dzīvniekus. Daži tomēr audzē kazas, kā arī medībās iegūst kalnu kazas, jakus un ibisus Hunzas ezeros.

Pārstrādāšanas procesā nebojātā barība, kas no zemes iegūst visas dzīvības funkcijām nepieciešamās vielas, ir iemesls neparastai hunziešu veselībai, izturībai un ilgajam mūžam. Bieži 90 gadu veci vīri apprec jaunas sievas un rada bērnus. Hunzā ir pretēja parādība rietumiem: tur vīri pārdzīvo sievas par vairākiem gadiem. Tie, kam gadās izceļot no savas zemes, iegūst slimības gluži tāpat kā visi laudis citās zemēs. Ja viņi paspēj vēl laikus atgriezties Hunzā, pirms organisms nav nopietni sagrauts, Hunzas dabiskā pārtika atjauno viņu veselību. Daži, kas iebrauc šinī brīnumzemē, lai nomirtu, bieži nodzīvo vēl daudzus laimīgus, veselības pilnus gadus.

Pretēji rietumiem, kur jau 40 gadus vecu ieskata par darbam nepiemērotu, hunzieši arī 100 gadu vecumā vēl ir jauni kā mentāli, tā fiziski. Šūnas ķermenī tiek nemitīgi atjaunotas, un tās nav vecas, bojātas šūnas. Dzīvība ir nemitīgs maiņas process, bet cilvēks ar savu neziņu ir izjaucis tās ritmisko līdzsvaru. Gadi nevar ietekmēt ķermeņa, bet apziņas stāvoklis gan. Cilvēka varā stāv turēt harmonijā ķermeni, apziņu un garu. Dr. Baniks savā Hunzas pieredzes apcerē tālāk citē Valdenu Toro (Thoreau): „Mēs visi esam tēlnieki un gleznotāji, un materiāls, ko mēs apstrādājam, ir mūsu pašu miesa, asinis un kauli. Gara cēlums neizbēgami izsmalcina mūsu sejas vaibstus, bet zemiskums tos padara rupjus un brutālus."

Ja mēs apziņu piesātinām ar visu negātīvo, ja mēs mitamies meklēt jaunu, un ja mums zūd interese garīgai celsmei un augšanai, tad tas jau ir beigu sākums, pašu izlemts sods lēnai satrūdēšanai.

Varbūt gadi nebūs gluži izdzēsuši no atmiņas mūsu pirmo pieredzi svešajās zemēs, kad daudzi, iebaudījuši augļus vai saknes, izsaucās: „Latvijā augļi gan bija daudz garšīgāki." Bija garšīgāks viss — maize, saknes un augļi, jo arī Latvijas zeme netika tā izsūkta, kā tas notiek modernajās rūpniecības valstīs ar specializēto lauksaimniecību, dažādo fabrikās ražoto pulveru un kaitekļu apkarošanas līdzekļu kaisīšanu zemē. Mūžīgās izmaiņas process rupji ir pārtraukts, zeme nevar dot pilnīgu pārtiku, un cilvēku veselība cieš. Slimnīcu skaits pieaug, cilvēka derīguma laiks saīsinās. Varbūt pēc dažiem gadu desmitiem jau 30 gadus vecie tiek ieskaitīti par darbam nepiemērotiem — pēc pārdesmit gadu mācīšanās smejot neizbrienamas tehniskās attīstības gudrības avotos zināšanas, kuŗas praktiskam darbam gurstošās smadzenes spēs izmantot tikai īsu laiku.

Kā būtu, ja latviešu lauksaimnieki kaut uz nelielas platības mēģinātu tādu vispusīgu saimniekošanas paveidu, kāds gadusimtiem 25 tūkstošus lielo Hunzas tautu tur pie apbrīnojamas veselības. Tas varētu daudzējādi un lieliski atmaksāties.

MOONLITE VILLA

PIE BALSAMA EZERA

ROSEDALE, Ont., Canada,

95 jūdzes no Toronto.

Tel. Burnt River 16, Ring 31.

Izrīējamas istabas vasarniekiem.

UZ VĒLEŠANOS AR UZTURU.

Lieliska makšķerēšana.

Tuvāka informācija BE 9-3767 vakaros.

Ja slāpst, dzeriet CANADIAN

...tirākais, dzidrākais alus, kas šobrīd tiek brūvēts...

MOLSON CANADIAN

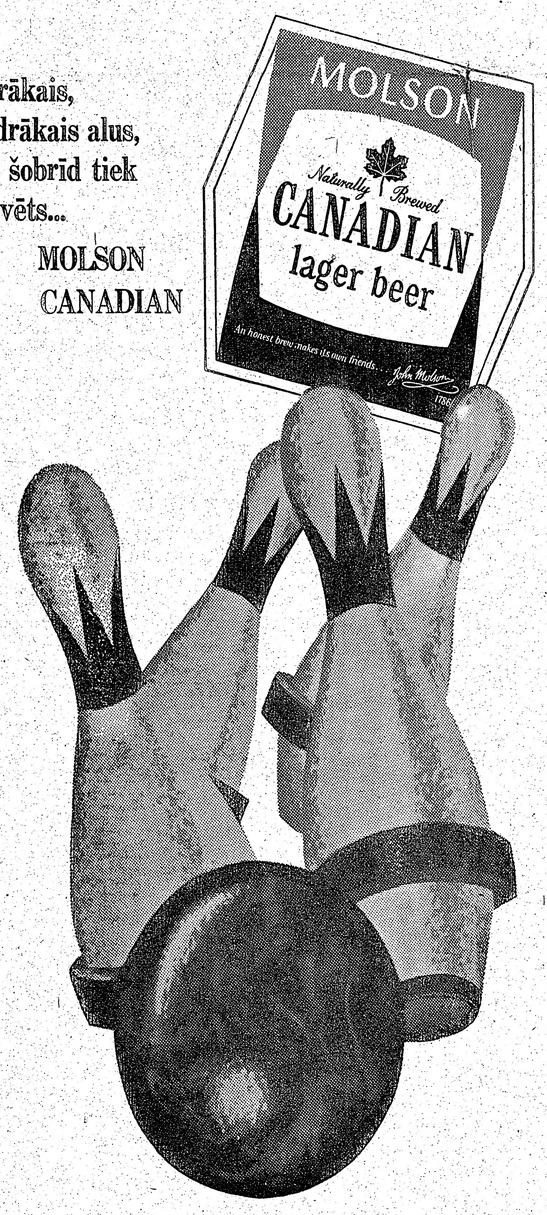

MOLSONA

ALUS DARĪTĀJI KOPŠ 1786. GADA

DE GOLLS SAPRATĀS

Generāļa de Golla un kanclera Adenauera satikšanās līdzina ceļu ciešākai vācu - franču draudzībai.

Pēdējā laika politiskā rosme, kā apspriedes risinājās izdraudzības saites. Abas valstis politiķu ceļojumi un nozīmīgas konferences pasaules tautu uzmanību saistīja vairāk kā jebkad aiztecējušā pusgadā. Šis politiskais augstspriegums vēl turpinājās arī nākošajās nedēļās. Viens no nozīmīgākajiem notikumiem neapšaubāmi bija Francijas prezidenta de Golla ministru prezidenta Pompidu, vairāku ministru viesošanās Bonnā, lai darba apspriedēs iztirzātu problēmas, kas Vācijai un Francijai risināmas draudzības līguma ietvaros. Šis līgums kļuva saistošs ar ratifikācijas dokumentu parakstīšanu un apmaiņu pirms šīm apspriedēm.

De Golls Bonnā apspriedās divatā ar kancleru Adenaueru un nākošo kancleru Erhardu. Par šīm apspriedēm plašākus izklāstus nesniedza. Presei pēc tam norādīja, ka de Golls ar Adenaueru iztirzājuši pasaules politisko stāvokli sevišķi attiecsmē uz Vāciju un Rietumberlīni, kā arī kanclers de Gollu informējis par apspriedēm ar ASV prezidentu Kenediju. Erhards pēc apspriedēm norādīja, ka pārliecinājis de Gollu, ka viņš kā kanclers turpinās tālāk draudzības politiku līguma garā. Var domāt, ka de Golls patiešām pārliecinājās, ka šinī ziņā Vācijas nostājā nekas negrozīsies, kā to pagājušos mēnešos daži labs komentātors paredzēja. Jāpiezīmē, ka pēdējā laikā Francijas prezidents de Golls ir tikpat brīžiem reālpolitiķis kā kanclers Adenauers. Apspriedes to pierādīja no jauna.

De Golls apmeklēja arī prezidentu Lībki un sarunās iztirzāja aktuālākās politiskās problēmas. Galvenās apspriedes risinājās vairākās darba grupās, noslēdzot tās ar plenārsēdi. Vislielākos panākumus sasniedza militārajos jautājumos un jaunatnes sadarbības un apmaiņas organizēšanā. Militārajā sektorā vienojās kopīgā sadarbībā konstruēt stateniski kāpjošas lidmašīnas tipu, kā arī apmainīt karavīru vienības, pie kam vispirms vienu vācu rotu ietilpināt kādā franču bataljonā un otrādi. Attieksmē uz jaunatnes tuvināšanu, radīja sevišķu Vācijas - Francijas jaunatnes iestādi, ko nostiprināja ar abu ārlietu ministru parakstītu līgumu. Tas paredz, ka Francija jaunatnes apmaiņai katru gadu atvēlēs 25 milj. franku, bet Vācija 20 milj. marku un abpusēji katru gadu apmainīsies 500.000 jauniešu, tādā kārtā attīstot abu tautu saprašanās, sadarbības un draudzības saites. Abas valstis teikti draudzīgā un atklātā atmosfairā, kaut daļa franču preses iepriekš paredzēja asu de Golla valodu, prasot, lai Vācija izšķiras vai nu par draudzību ar ASV vai Franciju. Tas skaņēja provokātoriski jau no paša sākuma un nelikās ticami, jo

PRATĀS

idzina ceļu dešāltai vācu - franču drau-

nājās iz- draudzības saites. Abas valstis
klātā at- arī atzīs iegūtos izglītības un zi-
nču pre- nātniskos diplomus.
asu de Kā bija sagaidāms, tik īsās
i Vācija apspriedēs nevarēja panākt vie-
dzību ar nošanos par Kopējā tirgus jau-
skaņēja tājumiem, sevišķi attieksmē uz
ša sāku- lauksaimniecības ražojumu ce-
jo prezi- nām, kur galvenās grūtības pa-
brilijants stāv tieši par labības cenām, kas
Adenau- saskaņojamas tā,lai Kopējā tirgus
ādīja no sešām valstu saimniecībām ne-
rastos katastrofāls stāvoklis. Jā-
rī prezi- norāda, ka labības cenas Vācijā
iztirzāja ir krietni augstākas nekā Italijā,
oblēmas. Beneluksa valstīs un Francijā.
risinājās Apspriedēs atzīts, ka šis jautā-
oslēdzo- jums prasa nokārtojumu vēl šo-
ākos pa- gad un ka tikai pēc tam varēs
litārajos spriest par Kenedija ierosināto
s sadar- Atlantika plānu. Vienojās, ka šis
izēšanā, jautājums izspriežams Kopējā
ājās ko- tirgus vadības stābā Briselē se-
t state- viškā komisijā. Francu valdības
as tipu, viedoklis nav mainījies Lielbri-
u vieni- tanijas uzņemšanas Kopējā tir-
enu vā- gū jautājumā, jo tā ieskata, ka
franču visi jautājumi vispirms nokārto-
ttieksmē jami jau pastāvošajā sešu val-
, radīja stu vienībā un tikai pēc tam var
jas jau- domāt par tās paplašināšanu.
nāja ar Patiesībā šāda koncepcija ir vi-
rakstītu sai loģiska un tā rada priekš-
Francija nosacījumus skaidrai perspektī-
u gadu vai paplašināšanas gadījumos.
et Vāci- Patiesībā šīs Vācijas - Fran-
bpusēji cijas apspriedes deva daudz, jo
500.000 parādīja, ka ar lojālitāti var
tot abu sadarbību un draudzību nostip-
oas un rināt tālāk.

JAUNZĒLANDĒ

e valdī- — vienā vagonā dzīvojamu un
ināt šo gulamistabu, bet otrā — virtuvi,
šību uz abus savienodams ar laipu. Da-
saīsināt būjis arī darbu dažas stundas
gadiem, dienā. Šķiroties no saviem ra-
adā un diem, viņš atkal kļuvis tiesīgs
rī bija saņemt pabalstu. Viņš tomēr iz-
kā no- šķīries nelūgt vairs tā atjauno-
šanu, bet strādājis līdz savai nā-
raidīja, vei. Nomiris apm. 80 gadu ve-
ības ga- cumā. Vairākiem immigrantiem
speciā- šie „nabaga" pabalsti arī pie-
Lūdzēji spriesti, bet tie pēc pašu im-
fondu migrantu ziņām nekad nav aiz-
lidzības snieguši regulāro pensiju apmē-
šķir ne rus.
speciāla Baltieši tomēr visi kaut kā ie-
stāvok- kārtojušies un strādā, zobus sa-
ieska- koduši, kaut arī liela gadu nas-
apmē- ta uz muguras, bet to slēpj, lai
i. Šie nezinātu darba devējs un neat-
rūcīgo laistu no darba, jo pēc šejieniešu
apgāde- paražas cilvēks, kas aizsniedzis
pie ie- 60 gadus, ir darbam nederīgs un
sevišķi iet pensijā, saņemot to no valsts.
as bija Bijušie DP kaut kādā veidā
konkrē- iepirkuši vecas un lētas mājas,
iem ir tās izlabojusi un dzīvo zem sava
d kāda jumta, gaidot 20 uzturēšanās ga-
kādā du notecēšanu un pensiju. Viņi
Ķīnas. nekādu pabalstu māju pirkšanai
līdzek- nekad nav saņēmuši un maksā-
pēc lat- juši par obligācijām līdz 7½%,
iojumu ja nepieder pie tagadējās jaunā-
ai, ka- kās paaudzes, kurai valdība pie-
ieciešа- šķir 90 % pabalstus jaunas mā-
aurska- jas celšanai ar parāda atmaksu
jusi il- 30 gados, rēķinot pr parādu tikai
am ga- 3%, kaut gan **valdība pati ai-**
as lū- nemas naudu ārzemēs un arī
viņai iekšzemē un maksā par šiem aiz-
nedē- ņēmumiem līdz 5%.
niegusi Bet neviens nenožēlo māju ie-
rplaikā pirkšanu, jo to vērtība starplaikā
tikai cēlusies. Mēdz teikt, lai
ecs lat- gan tā ir neizprasta patiesība:
bnieks ne jau īpašumu vērtība cēlusies,
s sācis bet papīra naudas vērtība kritu-
as pa- sies, un ietaisītos parādus pa-
ka tas mazām var atmaksāt ar pakāpe-
ņš dzī- niski slīdošo naudas vērtību.
adinie- Sakarā ar dārdzības pieaugu-
opircis mu strādnieki prasa un arī pa-
nes ga- nāk algu paaugstināšanu, bet
vecus paaugstinātās algas rada jaunu
īvokli dārdzības pieaugumu, un jaunas
prasības paaugstināt algas. Rom.

Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzes Saulaines pārvalde rīko
š. g. 20. jūlijā, plkst. 8 vakarā
LONDONAS LATVIEŠU TEĀTRA BRĪVDABAS VIESIZRĀDI.
Uzvedīs H. RAUDSEPA 5 cēlienu komēdiju
MĀRTIŅCIEMS
(Mikumerdi)
ZANDERSONA režijā. Pēc teātŗa izrādes sekos D E J A.
Ieejas maksa: $ 1,- no personas. Auto novietošana 50 ¢.
Visa Saulaines territorija sarīkojuma vieta.
Apmeklēt lūdz SAULAINES PĀRVALDE.

KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

FRANK VASS B.A.
ADVOKĀTS · NOTĀRS
263 College ielā, Toronto (pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111.

JAUNĀKĀS LATVIEŠU SKAŅU PLATES

LP - 021 33⅓ $ 6.00
J. Reinholds LĪGO DZIESMAS diriģents D. Gailis
P. Jurjāns LĪGO DZIESMAS diriģents L. Vigners
Koklu ansamblis LĪGO MELODIJAS
J. Ķepītis LĪGO DZIESMAS
Tautas dziesmas
E. Melngailis AI, ZAĻĀI LĪDACIŅA diriģents T. Kalniņš
A. Jurjāns PŪT, VĒJIŅI diriģents T. Kalniņš

LP 0 22 $ 6.00
Jāzeps Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte
L. Vignera koris ar simf. orķestri, solo H. Ozolītis, diriģents L. Vigners
Jēkabs Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAMA, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš
Alfrēds Kalniņš PURI PURI, MEŽI MEŽI, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents T. Kalniņš
A. Kalniņš JŪRAS VAIDI —
J. Vītols KLAUSIES, SPULGACIT'
Anna Ludiņa, soprāns
A. Zilinskis AUDĒJAS DZIESMA —
E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS
Elfrīda Pakule, soprāns
E. Dārziņš MANA LAIME — Arturs Vanags, tenors
A. Jurjāns KĀ ZAGSUS — Žermēna Heine - Vāgnere, soprāns
M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBEŠI IET —
J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz.
Ērika Tipaine, soprāns

LP 0 23 $ 6.00
Alfreds Kalniņš DEJAS NO BALETA STABURAGS
1. Valsis. 2. Andante amoroso. 3. Skaidrītes deja. 4. Jandāls. 5. Valsis. 6. Maršs.
10 TAUTAS DZIESMAS
Latviešu simfoniskais orķestris diriģents L. Vigners

Pieprasiet LATVIAN MUSIC bezmaksas skaņu plašu katalogu.
Pasūtinot pa pastu, Ontario provincē dzīvojošiem pie šīs plates vērtības jāpiemaksā 18 ¢ tirdzniecības nodoklis.
Pasūtinājumus adresējiet:
DV GRAMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT. TĀLR. EM 8-0792.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- AULIBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES.
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BILETES.
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B. ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

RĪGĀ, KĀ JAU OKUPĒTĀ PILSĒTĀ, NAMU REMONTOS KOMŪNISMS SASNIEGTS

Ļoti daudzi Rīgas un citu Latvijas pilsētu nami nav ne reizes remontēti un tādēļ atrodas ārkārtīgi sliktā stāvoklī. Taču arī pēc kapitālremontiem namu stāvoklis paliek nožēlojams. Par kāda Rīgas nama remontu pastāsta Ciņa. Lūk, kapitāla remonta kārta pienākusi namam Pēteŗa Stučkas ielā 59./61. Tas vilcies ļoti gausi un pēc remonta nobeigšanas konstatēts, ka daudzos dzīvokļos darbi veikti paviršī un slikti. Pēc kapitālremonta sākta labot gāzes vadu sistēma, kādēļ laužot un kaļot sabojātas tikko remontētās virtuves. Tā kā šo namu pieslēgšot siltumvadu sistēmai, tad laušanas un kalšanas notikšot visos dzīvokļos no jauna. Rakstā arī paustas nievas par Rīgas namu ārējo krāsojumu: „Bet kādi drīz pēc krāsošanas izskatās daudzi krāsotie nami?" — jautā Ciņa. Pagājušajā rudenī nokrāsots arī minētais nams P. Stučkas ielā, ūdens notekas gan atstājot neizlabotas. Ciņa par to raksta:

„Namu krāsoja tik neglītā krāsā, ka visi iedzīvotāji sašuta un prasīja, lai pārtrauc tādu ķēpāšanos. Atbilde bija „negrozāma": tādu krāsu šim namam noteicis pilsētas galvenais mākslinieks B. Dannenhiršs un nevienam nav tiesības viņa gaumi apšaubīt. Fasādi pie P. Stučkas ielas nokrāsoja lielā steigā nedaudzās dienās. Decembrī, kad bija iestājies aukstums, nokrāsoja arī fasādi pie Sarkanarmijas ielas. Protams, krāsojums ir pilnīgs brāķis — raibi plankumains un daudzās vietās jau lobās nost. Namu pārvalde remontētājiem tomēr samaksājusi pilnu maksu. Tagad šī nama ārējais izskats ir pat sliktāks nekā pirms krāsošanas."

Tā komūnistisko trieciendarbu apraksta Ciņa un uzskaita veselu rindu baigi krāsotu namu, starp citu, par namu Kr. Barona ielā 14 sakot: „Uz tā neglītumu negribas pat paskatīties!" Koka namus krāsojot vēl biežāk, bet to krāsojums esot vēl sliktāks, tas turoties tikai dažus mēnešus.

Okupanti par Rīgas skaistumu rūpējas maz, kādēļ tā ar katru gadu kļūst neglītāka, nami vairāk noplukuši. Minētajā Ciņas rakstā skaļākās vaimanas nav par Rīgas noplukušo izskatu, bet, lūk, par brāķa remontiem izdotā nauda tiekot iesvieста cauros maisos, resp. no padarītā darba nav nekāda labuma.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIMĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT. CANADA.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

SARKANIE SAVĀ STARPĀ

VAI PAD. SAVIENĪBAS UN ĶĪNAS KOMŪNISTU ŠĶELŠANĀS IR ĪSTA?

Jau labu laiku pasauli pārstaigā ziņa par radušos berzi starp Maskavu un Peipingu, citiem vārdiem, par — Chruščeva no vienas puses un Maocetunga no otras — Marksa - Ļeņina mācības iztulkošanu un piemērošanu dzīvē. Kā viens, tā otrs no šiem komūnisma korifejiem pastāv uz savu iztulkojuma ideoloģisko pareizumu un nemaldīgumu.

Ja pirms gadiem komūnisma ideoloģiskā vadītāja lomā neapstrīdēti varēja rīkoties Chruščevs, tagad pēc šī goda tiko arī Maocetungs.

Saka, ir atklāts noslēpums, ka abi šie vīri viens otru neieredz. Viņi publiski izteikuši viens otram asus pārmetumus. Intelektuālais Maocetungs ieskata Chruščevu par neizglītotu zemnieku. Chruščevs savukārt ieskata, ka Maocetungs pārtrumpo savu nozīmīgumu, it seviški kā valsts galva, kuŗa zeme atrodas daudz un dažādās grūtībās.

Sarkanā Ķīna liekas saistīta kā plaša mēroga, tā mazāku militāru avantūru apsākšanai, kuras Pad. Savienība neakceptē aiz vienkārša apstākļa, ka šādos gadījumos komūnistu Ķīna atkarīga no Pad. Savienības ēļļas un daudziem citiem kaŗa materiāliem.

Komūnistu Ķīnai, tās tepat 12 milj. gadā pieaugošo iedzīvotāju skaitam, nepieciešama kā territorija, tā jēlvielas, kuŗu Pad. Savienībai ir pārpilnam.

Šī berze un ideoloģiskā šķelšanās divu komūnistu vareno starpā it kā vienkāršo un atvieglo Rietumu aizsardzības problēmas.

Atklāts paliek jautājums: cik droši var taisīt secinājumus, ka šī šķelšanās tikpat ātri neizzudīs, ka tā parādījusies, komūnistiem atgriežoties pie vienveidīgas vadības pasaules iekaŗošanā?

Vairākas Rietumu autoritātes, kas komūnismu pētījušas, norāda uz sekojošiem faktoriem:

Ekonomiskie spaidi.

Kopš 1960. g. vasaras Chruščevs lieto ekonomiskus spaidus pret komūnistu Ķīnu. Viņš izteicies par priekšrocību izbeigšanu Ķīnas precēm, kas izvietotas Padomju Savienības tirgū. Tai pašā laikā Pad. Savienība stipri ierobežojusi preču piegādi Ķīnai.

Tā paša gada augustā bez iepriekšēja brīdinājuma no Ķīnas pēkšņi atsauca gandrīz vai visus padomijas tehnikus, kuŗus skaitīja tūkstošos. Visi viņi darbojās kā palīgi Ķīnas rūpniecības veidošanā. Aizbraucot techniķi ņēmuši līdz plānus, aprises un instrumentus.

Ķīna, aizkarta, atspēlējās, atsaucot daudzus preču piegādes pasūtinājumus Pad. Savienībai un tās satelītu zemēm Austrumeiropā. Preču apmaiņa noslīdējusi uz 40 proc., salīdzinot ar 1959. g.

Militārā plāksnē.

Kļuvis zināms, ka jau 1958. g. Pad. Savienība atteikusi Ķīnai atbalstu viņas iebrukumā Indijā. Ķīna jau tad žēlojās, ka Pad. Savienība atbalsta „ienaidnieku". Kad Ķīna 1962. g. iebruka Indijā, Pad. Savienība apgalvoja, ka tas noticis bez viņas ziņas. Ķīna savukārt apsūdzēja Pad. Savienību mazdūšībā par Kubā novietoto raķešu nomontēšanu.

Ķīnas atmaksas reakcija.

1962. gadā visi pārpalikušie Pad. Savienības konsulāti Ķīnā slēgti. Ar krieviem sāka apieties ne kā ar sabiedrotiem, bet rupji un asi.

Kad šopavasar Chruščevs nāca ar priekšlikumu, ka ir laiks izbeigt domstarpības un atrast sadarbības bazi, komūnistu Ķīna ātri reaģēja, sākot jaunu uzbrukumu krievu komūnistiem un viņu vadoņiem. Krievu komūnistu vadoņi , kas ieteic sadarbību un sadzīvošanu ar Rietumiem, Ķīnas presē nodēvēti par „prātā jukušiem" un „bailīgiem zaķupastalām".

Īstā pārbaude.

Komūnistu Ķīna un Pad. Savienība ir acīm redzamā sacensībā par vadonību komūnistu pasaulē.

Krievi prasa no ķiniešiem sekot sen nodibinātiem Ļeņina atzinumiem: „Paf visām lietām — pirmkārt, Pad. Savienība. Īsta pārbaude komūnistam ir, vai tas atbalsta Pad. Savienību."

Ķīnas vadoņi atsakās šo diktātu pieņemt. Ķīnieši pieprasa, lai krievi dalās ar savas zemes bagātībām un ieguvumiem un uzņemas lielākus upuŗus un risku komūnistu orbitā jaunierindoto tautu un zemju labā. Krievi ar labāk attīstītu saimniecību un rūpniecību negrib apdraudēt paši savu pa laikam klibojošo situāciju, uzņemoties risku ātri pieaugošo ķiniešu miljonu labā.

Kaŗa parāds.

Komūnistu Ķīnas Korejas kaŗa parāds Pad. Savienībai un tā iekasēšana tiek ieskatīta par raksturīgu abu komūnistu varu saka ķīnieši, nav īstais veids, kā sēt katru parāda rubli, un Peipingas valdību satrauc neatlaidīgais veids, kādā Maskava šo parādu piedzen. Pad. Savienības palīdzības aizdevums Ķīnai Korejas kaŗa laikā lielāko tiesu bazēts uz atmaksājamu kreditu. Ķīna vēl tagad turpina parāda atmaksu, pati atrazdamās smagās saimnieciskās grūtībās. Tas, saka ķīnieši, nav īstais veids, kā komūnistu zemei jāizturas pret otru komūnistu zemi.

Komūnistu Ķīnas izaicinājums.

Ķīniešu komūnisti ieskata, ka Pad. Savienības ieteiktie komūnisma principi būtu saistoši atsevišķu zemju partijām tikai tiktāl, cik tās tiem pievienojas un tos apstiprina. Citiem vārdiem, tie prasa veto tiesības Pad. Savienības lēmumiem. Tas ir galvenais iegansts šai ķīviņā kopš 1960. gada.

Savu neapmierinātību un nepatiku viņi nepārprotami izsaka arī par Pad. Savienības kursa maiņu kopš Chruščeva nākšanas pie varas. Tiem nepatīk Staļina nokronēšana. Tie ir neapmierināti un apstrīd Pad. Savienībā jaunradušos tieksmi dzīves standarta uzlabošanai pirms pasaules komūnisma vispārējās uzlabošanas un nostiprināšanas.

Komūnistu vadoņi Ķīnā atzīst, ka Pad. Savienībai, kā stiprākai komūnistu varai, pienākas uzņemties lielāku risku, lai komūnisms jo drīzāk sasniegtu uzvaru pasaulē.

Pad. Savienība pretēji tam sludina mierīgu koeksistenci kā pareizu Ļeņina taktiku. Pie tam krievi apgalvo, ka viņi Rietumos ir ieguvēji tāpat. „Ja mēs sekotu Ķīnas biedru ieteikumam, mēs varētu iegūt pasaulē uzvaru, no kuŗas nekas cits nebūtu palicis pāri kā radioaktīva pelnu čupa. Vēl vairāk, ja mēs uzņemamies risku un zaudējam, kas notiks ar komūnismu vispār? Mūsu pirmais pienākums ir pret mums pašiem," argumentē krievi.

Šo ideoloģisko šķelšanās ķīviņu komūnistu Ķīna pastiprināti pārsviež uz citu zemju komūnistu partijām un frontes organizācijām, lūkojot uzspridzināt Pad. Savienības poziciju, ieteicot savu gluži citādu komūnisma koncepciju: tūlītēju un asu cīņu pret Rietumiem.

Ideoloģiskās berzes un ķildas izšķiršanai paredzēta jo plaša komūnistu partiju vadoņu apspriede.

Mūsu viedoklis ir, ka brīvai pasaulei ir pāragri sevi iežužināt cerībās par kādu nopietnu šķelšanos komūnistu dižvadoņu un partiju starpā un komūnistu uzbrukuma atslābumu.

Pāragri taisīt secinājumus, ka it kā veidojas kāda Pad. Savienības un Sav. Valstu, ja ne politikas, tad interešu kopība, ko naivi un kāri cenšas jau tagad tīstīt zināmi politiski nogrupējumi, kā piemēru minot Pad. Savienības izturēšanos Sarkanās Ķīnas iebrukuma gadījumā Indijā.

Ja arī Pad. Savienības un komūnistu Ķīnas starpā notiek zināma cīņa par vadību komūnisma pasaulē, berze un ķildas laika un taktikas jautājumos un līdzekļu izvēlē, tad gala mērķis un rezultāts — brīvās un kapitālistiskās pasaules aprakšana — visu zemju komūnistiem ir vieni un tie paši.

Fas.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

◎ Hamburgas universitātes tautsaimniecības fakultāti ar diplomēta tautsaimnieka gradu nesen beidza Guntis Priedītis, bet ar diplomēta tirgotāja gradu — Andrejs Pulciņš. Abi jaunie akadēmiķi darbu atraduši turpat Hamburgā.

◎ Mirušā Latvijas sūtņa Francijā Dr. O. Grosvalda atraitne, kuŗa dzimusi Beļģijā, no Parīzes atgriezusies Briselē.

◎ Neuštates latviešu komitejas un revīzijas komisijas kopsēdē, ko vadīja LCK apgabala pārstāvis agr. J. Daģis, izraudzīja vēlēšanu komisiju, kas šajā rudenī vadīs LCP un arī vietējās komitejas vēlēšanas. Šo vēlēšanu komisiju vadīs Andrejs Pētersons.

◎ No Kanadas Anglijā, apmeklēt savus brāļus Londonā, ieradies Hamiltonas latviešu draudzes mācītājs E. Pavasars ar dzīvesbiedri.

Wasaga Beach
PĀRDODAMA
JAUNA VASARNĪCA.
Zvanīt HU 1-0856, Toronto.

APGĀDS IMANTA
IMANTA
Oldmarken 12, Bagsvaerd, Copenhagen, Denmark
ARTURS SILGAILIS
LATVIEŠU LEĢIONS
Ar Kr. Barona prēmiju godalgots jauns kapitāldarbs.
Grāmata par 146.000 latviešu vīru, jaunekļu un zēnu likteni Otrā pasaules kaŗā — sīka dokumentācija par Leģiona cīņām Krievijā, Latgalē, Vidzemē, Kurzemes cietoksnī un Vācijā, kā arī par brīvprātīgo bataljonu, lidotāju un vācu armijas izpalīgu gaitām.
Darbu rotā 30 kauju schēmas un kartes un 296 attēli, no kuŗiem lielākā daļa publicēta pirmo reizi.
Cena ies.: $ 8.80; sd. 56/-; Asd. 72/-; DM 31.- ZKr. 39.-; DKr. 55.-
Ievērībai: Grāmatas pēdējie eksemplāri sadaliti pa latviešu grāmatnīcām visās emigrācijas zemēs, atstājot apgādā tikai nedaudz eksemplāru tiešiem pieprasītājiem.

Pēdējie eksemplāri
GRĀFS HANSS FON LĒNDORFS
AUSTRUMPRŪSIJAS DIENASGRĀMATA
Tulkojis Pāvils Klāns.
Sensācionāls darbs, kas Vācijā iznācis jau 7 izdevumos un kuŗā jaunais vācu ārsts un ideālists satricinošos aprakstos pastāsta, kā Otrā psaules kaŗā krievu kolas krita Austrumprūsija, kur tai laikā atradās arī daudzi latviešu bēgļi un kaŗavīri.
Dažās grāmatnīcās un apgādā atlikuši vairs tikai nedaudzi eksemplāri.
Cena ies.: $ 3.60; sd. 22/-; Asd. 27/-; DM 12.-; ZKr. 15.-; DKr. 20.-
ANDREJS EGLĪTIS
MĪLU, MĪLU
Pazīstamā dzejnieka — Kultūras fonda laureāta — mīlestības dzejoļu izlase Jāņa Grīna sakārtojumā. Grezns izdevums sakarā ar dzejnieka 50 gadu jubileju J. Soikana grafiskā iekārtojumā. — Grāmatnīcām izsūtām tikai uz pieprasījumu. - Subskribentiem grāmata speciālā sējumā ir izsūtīta.
Cena greznā sējumā: $ 3.60; sd. 22/-; Asd. 27/-; DM 12.-; ZKr. 15.-; DKr. 20.-
DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adr.
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $
..... abonementa uzsākšanai — pagarinā
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn $ par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.
SAV. VALSTĪS sazināties ar:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y
Jānis Lācis, 33 - 27 - 91st Street, Jackson Hts, 72, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wis
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Mikelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo M
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids M
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N Y
KANADĀ:
J. Gailiti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton On
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont
R. Epneri, 59 Langarth St E. London, Ont
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.
M. Kiviti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.
ANGLIJĀ:
DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Ter
J. Tureiņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds
ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļa, P. O. 220, Stockh

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

TORONTO DV UZVAR ŅUJORKAS DV 4:0 (1:0)

Sestdien, 13. jūlijā, Sidrabenes sporta laukumā satikās senie sīvie pretinieki Ņujorkas DV ar Toronto DV futbolistiem Ziemeļamerikas meistarības izcīņā. Uzvarēja Toronto DV ar 4:0 (1:0). Spēles sākumā tālos viesus apsveica Toronto DV sporta kluba priekšnieks R. Kadiķis, bet Toronto vienības kapteinis A. Alksnis pasniedza viesiem pieminas balvu. Ņujorkas DV sastāvā vairākumā visi gados jauni spēlētāji. Pirmā puslaikā spēle attīstījās vienlīdzīgi, reizēm pat vienmuļīgi, līdz īsi pirms puslaika beigām vecmeistars Harijs Gailis iesita pirmos vārtus.

Otrā puslaikā torontiešī spēlēja ar sauli un vēju un īsā laikā Jānis Vilmanis ieguva vēl divus vārtus. Īsi pirms spēles beigām izmantojot mērķtiecīgu piespēli, Brunis Herebergs ar galvu ievadīja bumbu ņujorkiešu vārtos un, atskanot tiesneša Bultes beigu svilpienam, rezultāts bija 4:0 Toronto DV labā.

Šajā spēlē no uzbrucējiem izcēlās ļoti straujais Eriks Bušs un korektais Jānis Vilmanis, kas nekavējās šaut uz vārtiem no kuŗas katras situācijas. Bet par labāko vīru uz laukuma jāatzīst Andrejs Richteris, kas savā aizsarga postenī stāvēja kā granīta klints, pret kuŗu sašķīda pretinieka uzbrukumi. Ļoti veiksmīgi cīnījās arī Haralds Mecs un Austris Liepa. Vārtsargs Andris Rāva savu darbu veica teicami.

Ņujorkas DV komandu bija sastādījis Jānis Šķiņķis. Un kaut gan viesiem trūka torontiešu rutīnas, tomēr tie otrajā puslaikā pierādīja sīkstu pašaiziedzīgu cīņu. Nav šaubu, ka nākotnē Ņujorkā izveidosies spēcīgs latviešu jaunās audzes futbola cietoksnis. Labas sekmes turpmāk!

Spēles laikā skatītāju vidū esošie sporta lietpratēji vērtēja abas komandas, lai izraudzītu šīs sacīkstes labāko spēlētāju, un par tādu atzina Ņujorkas DV spēlētāju Jāni Veisu, kas atkārtoti likvidēja vārtu priekšā esošās bīstamās situācijas un vienmēr piespēlēja precīzi bumbu tur, kur to vajadzēja. Viņš saņēma Toronto DV futbola sekcijas vadītāja Arnolda Grīnberga piemiņas balvu.

Toronto sastāvā spēlēja: A. Rāva, A. Richteris, A. Sudmalis, E. Petmanis, A. Liepa, H. Mecs, J. Pavārs, K. Gulbis, A. Alksnis, J. Vilmanis, E. Bušs, H. Gailis, B. Hercbergs, A. Kudrašovs

Ņujorkas sastāvā: A. Brencsons, J. Slakteris, R. Laiviņš, J. Puķe, J. Veiss, J. Blumfelds, I. Bušs, A. Eikstrems, J. Skara, A. Bērziņš, J. Šķiņķis, K. Rečevskis, V. Mežaks.

Pēc spēles futbolisti un futbola draugi pakavējās draudzīgā vidē līdz kamēr pienāca laiks šķirties.

R. Kurmītis

Nākošā līgas spēle Toronto DV futbolistiem 19. jūlijā, plkst. 8,30 St. Clair laukumā pret Hibernians komandu.

VĒL VIENA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Kaut gan Samnera grāmata ir diezgan objektīvi sarakstīta (sevišķi salīdzinot ar agrāk minēto B. Pērsa Krievijas vēsturi, un kaut arī Samners sniedz daudz krieviem nepatīkamu apgalvojumu, tomēr arī viņš neiztiek bez Krievijas apbrīnošanas. Viņš gan atzīmē „ķeku" un tās terroru, koncentrācijas nometnes, reliģijas vajāšanu u. c., bet pasvītro arī, ka piecgades esot veicinājušas rūpniecības attīstību Krievijā; pēdējā esot izveidojusi modernu armiju, kuŗa pretējā daudzām citām Eiropas valstīm esot bijusi spējīga izturēt „pasaules visspēcīgākās militārās varas smagos sitienus" (domāta Vācija). Autors, kuŗš, protams, arī labi pārzina savas tautas noskaņojumu, runā par „grūti analizējamām simpatijas jūtām pret lielo strādnieku un zemnieku republiku."

Nodaļā, kuŗa veltīta Krievijas stāvoklim citu lielvalstu starpā, Samners citē kādu interesantu 18. g. simteņa dokumentu par politisko līdzsvaru Eiropā (domā, ka tā autors ir Zviedrijas karalis Gustavs III). Tanī Krievija ir apzīmēta ar vārdu „valsts, kuŗa pagājušā (t.i. 17.) g. s.) bija gandrīz nepazīstama Eiropā, bet pakāpeniski ir paplašinājusi savas robežas uz kaimiņu rēķina . . . un ir apdraudējusi jau 40 gadu Eiropas līdzsvaru". Šis citāts ir tiešām labi izraudzīts.

Grāmatai pievienotas kartes, attēli un ļoti plaša bibliografija dažādās valodās.

MEKLĒ SIEVIETI pie diviem bērniem.

Zvanīt RO 7-8579, Toronto.

UZMANĪBU TAUTIEŠI!

Pārdodams skaists apbūves gabals, 75 x 200, pie Simko ezera, Algona Beach,

60 jūdzes no Toronto, 1 st. brauciens, iztīrīts un nolīdzināts, gatavs vasarnīcas celšanai. Otrā līnijā no ezera latviešu centrs.

Cena $ 2.000,-.

Tel. LE 1-7353.

Dzejniece MARIJA URNEŽUS savā otrā dzejoļu krājumā

PLIVURS

atklāj plašu pārdzīvojumu skālu, parādot dvēseliskā skatījumā dažādus dzīves posmus: sievietes mistisko ziedēšanu, ievas pirmatnējo dzīvības skurbumu, mātes apskaidroto piepildījumu, vētru savā un tautas dzīvē. Pirmoreiz latviešu literatūrā parādās temats par Elisas salu. Īpatnējas ir meditācijas par rokām, kā dažādu dvēseļu instrumentiem.

Katrs dzejas cienītājs krājumā atradīs sevu tuvus pārdzīvojumus kā liriskā dzidrumā, tā drāmatiskajos akcentējumos.

Vāku zīmējusi jaunā, apdāvinātā māksliniece MAIRA DREIMANE-REINBERGA.

„PLIVURS" iznāks augusta beigās Krolla kultūras biroja izdevumā. Parakstoties līdz 15. augustam, grāmata maksās $3,-, ņemot tieši no apgāda. Pārdošanā tā maksās $3,75. Samaksu var sūtīt ar čeku, MO vai naudā OTTO KROLLAM — 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, USA. Tel.: 3836978.

DZIESMU KARĀ GAIDAS UZVAR SKAUTUS

LATVIEŠU SKAUTU UN GAIDU NOMETNE PIE INDIĀŅU EZERA

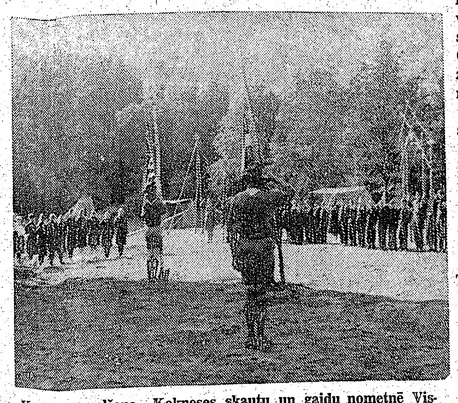

Karogu pacelšana Kokneses skautu un gaidu nometnē Visconsinā. Foto A. Zaķis.

Ķešenā, Viskonsīnā, no 30. jūnija līdz 7. jūlijam darbojās 4. Jersikas latviešu skautu un gaidu novada nometne, nosaukta Kokneses vārdā. 110 nometnotāju vadīja jaukas dienas intensīvu nodarbību un atpūtas stundās Menamenī indiāņiem piederošā Peštigo ezera krastā.

Nometni 30. jūnija pēcpusdienā atklāja 4. Jersikas skautu novada pr-ks I. Kildišs. Ar rakstu nometnes dalībniekus sveicināja latviešu gaidu pr-ce E. Laufere, bet L. Klētniece nodeva Skautu pilnvarnieku padomes pr-ža V. Klētnieka, skautu pr-ka A. Grigora, ASV jendas skautu pr-ka A. Artmaņa un bij. skautu pr-ka P. Vilipa sveicienus. Pēc nedēļas un vienas dienas novada pr-ks I. Kildišs, kas bija arī nometnes pr-ks, nometnes noslēguma ceremonijā paziņoja, ka ar stāju un sacensībām novada labākās gaidu vienības nosaukumu izcīnījusi 6. Gaujas gaidu v-ba Čikāgā (vien. pr-ce L. Klētniece, palīdze G. Tauriņa), bet par labāko skautu vienību atzīta 70. Staburaga v-ba (arī Čikāgā), kuŗu vada E. Mežulis. Abas uzvarētājas vienības saņēma celojošas goda balvas.

Nometnē bez parastajiem ASV un Latvijas karogiem plīvoja arī kādreizējā Zedelghēmas latviešu gūstekņu skautu novada karogs, bet nometnes slēgšanas skates laikā arī Latvijas kādreizējās 24. skautu vienības karogs, ko no nodošanas boļševikiem bija paglābis un, dzimteni atstājot, paņēmis līdz bij. latviešu skautu pr-ks P. Vīlips un kas tagad nodots ASV skautu jendas pr-ka glabāšanai. Šie karogi tagadējiem latviešu skautiem un gaidām simboliski atgādināja skautisma darbu mūsu neatkarīgās valsts laikā un apm. 200 skautu un skautu vadītāju — kaŗa gūstekņu pārdzīvojumus un centienus aiz dzeloņdrāšu žogiem 2. pasaules kaŗa nobeigumā.

Atjautību un dziesmu prasmi nometnotāji rādīja ik vakaru priekšnesumos pie ugunskura. To kāpinājums kā prieknesumu daudzuma, tā arī kvalitātes un vispusības ziņā bija lielais ugunskurs nometnes pēdējā vakarā. ASV jendas skautu pr-ks A. Artmanis, aizdedzinot šo dižšartu, cildināja skautu vadītāju paveikto darbu un pateicās par sabiedrības un vecāku atbalstu. Norādījis, ka arī amerikāņu skautu vadība atzinīgi vērtē latviešu skautu aktīvo un rosīgo darbību, A. Artmanis mudināja būt tiem, kas atstāj pēdas laikmeta smiltīs. Ugunskura priekšnesumus vadīja E. Mežulis un bez pašiem skautiem un gaidām to noskatījās prāvs pulks skautu un gaidu vecāku un arī vietējās apriņķa pārvaldes un indiāņu cilts pārstāvis. Pēdējais ar saprotamu sajūsmu jo rūpīgi un uzmanīgi sekoja krāšņās indiāņu virsaiša rotās tērptā Mineapoles skauta Leopolda Visovska veikli dejotajām indiāņu dejām. Latviešu tautas dejas savukārt rādīja Čikāgas mazskauti un guntiņas E. Dzelmes vadībā. Dziesmas un saucieni mijās ar jautriem priekšnesumiem, un tā pie ugunskura ātri un nemanot aizritēja stunda pēc stundas.

Nometnotāji, rādot latviešu tautasdziesmu prasmi, sacentās arī dziesmu kaŗā. Mazskautu un guntiņu kaŗā uzvarēja Gaujas guntiņu pulciņš Čikāgā, kā balvu saņemot latvisku koklīti. Līdzīgu trešā, neoficiālā apakšnometne — tanī nometnoja vairākas skautu vecāku ģimenes (Tolki, Smagas, Datovi, Putniņi, Pudāni, Bikšas u c.). Arī viņi demonstrēja labu prasmi nometņu iekārtā, disciplīnā un draudzīgā sadzīvē, bet galvenokārt apliecināja labu stāju, palīdzot skautu vadītājiem viņu darbā. „Šie laudis par savām pūlēm nesaņem neko, tādēļ mūsu pienākums ir viņiem palīdzēt pēc iespējas vairāk," teica inž. A. Tolks.

R. Č.

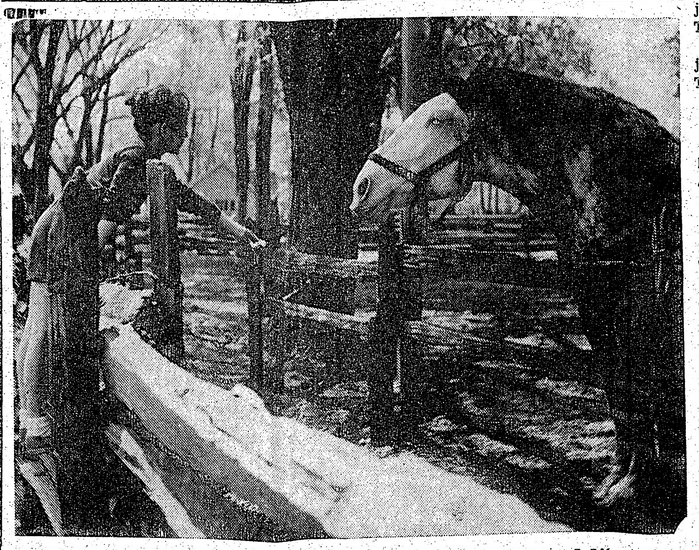

Mēģināsim sadraudzēties. J. Līgera uzņ.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Ⓘ Rietumu galvaspilsētās arvienu skaļākas kļūst baumas, ka vēl pirms rudens iestāšanās iespējama trīs lielo konference. Ceturtais lielais, Francijas prezidents ģen. de Golls netiek piemīnēts.

Jo asākas kļūst attieksmes starp Pekingu un Maskavu, jo lielākas cerības Rietumiem, ka Padomju Savienība piekāpsies vismaz ierobežota atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas līguma parakstīšanai. Šāda līguma parakstīšanas gadījumā trīs lielo konference sekotu automatiski. Tā kā Francija atomsarunās nepiedalās, prezidents de Golls uz lielo konferenci netiks aicināts.

Vašingtona paskaidro, ka vai nu šī gada beigās, vai nākamā gada sākumā paredzama Francijas un Sav. Valstu prezidentu tikšanās dažādu globālu jautājumu pārrunāšanai.

Ⓘ Kādreizējais Ziemeļatlantijas organizācijas ģenerālsekretārs, Beļģijas ārlietu ministrs Spāks paskaidro, ka Chruščeva uztvere labas gribas parādīšana no aŗām pusēm var novest pie līguma atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai. Sarunās ar Beļģijas ārlietu ministru. Chruščevs vairs neesot pieminējis nepieciešamību, ka atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas līgumam neizbēgami jālet roku rokā ar neuzbrukšanas līgumu starp Ziemeļatlantijas organizāciju un Varšavas paktu valstīm.

Ⓘ Indijas valdība akceptējusi Rietumu plānu Indijas sagatavošanai pret eventuāliem gaisa uzbrukumiem no komūnistu Ķīnas. Sav. Valstis paredzējušas izveidot plašu radara sistēmu. Sabiedrotie solījušies sūtīt talkā savus gaisa spēkus Indijas aizsardzībai. Tiks būvēti jauni lidlauki un pievedceļi. Sav. Valstu, Kanadas, Anglijas un Austrālijas kaŗa aviācijas vienības pārmaiņus uzturēsies Indijā, lai izveidotu kopīgus manevrus ar indiešiem, tādējādi iepazīstinot pēdējos ar gaisa kaŗa jaunākiem paņēmieniem.

☆

(C.S.) — Var būt pārsteigums, kā Krī (Cree) indiāņiem, tā arī somu izcelsmes kanadiešiem, bet valodnieks Nils Oķvists (Oquist) cer, ka varēs pierādīt, ka ir saistības starp minētām divām valodām. Savos pētījumos, ko viņš veic Vašingtonas, D. C., Smithsonian institūtā, viņš ir izsekojis vismaz 60 vārdus (un saka, ka krī un somu valodās esot vēl simtiem citu), kuŗiem ir līdzīgi komponenti un nozīmes: somu vārds, kas apzīmē lielu lāci, ir Otava, un krī vārds, kas apzīmē spalvainu dzīvnieku, Utawakunuk, — ir divi piemēri.

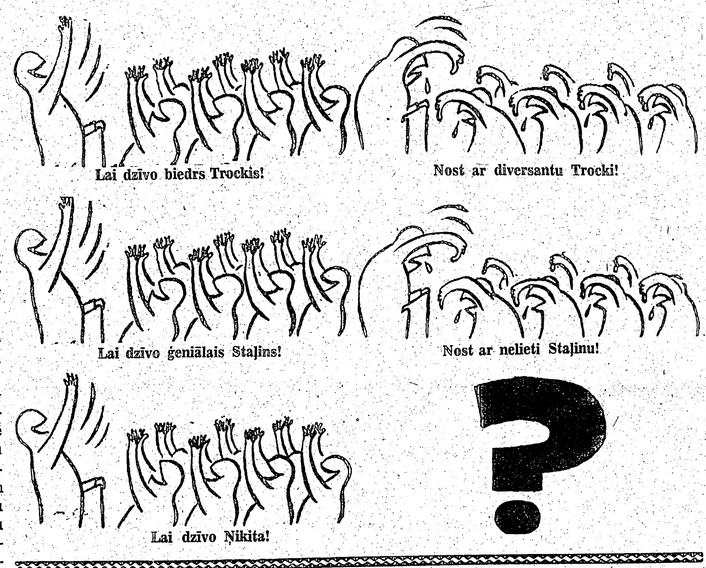

CIK VECAS IR VECĀKĀS ZVAIGZNES?

Kopš senseniem laikiem cilvēku prāts tiecies izdibināt debesu tāles un atrisināt to noslēpumus. Pēdējā laikā jautājumu skaidrošanai nāk talkā jaunizgudrotie aparāti. Ar technikas jaunākiem panākumiem operējot, pirms 10 gadiem noteica vecākās zvaigznes vecumu uz divi miljardu gadiem. Turpretim ar visjaunākiem aparātiem vecākās zvaigznes vecums aplēsts uz 15 miljardiem zemes gadiem. Varēts arī konstatēt, ka dažas Piena ceļa tuvumā esošas zvaigznes radušās no kādas bojā gājušas zvaigznes.

O. KROLLA

JAUNĀ ADRESE:

12 Harrison St., Oak Park, Illinois, USA.

Tel.: 383-6978.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 21. jūlijā, plkst. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 28. jūlijā, Bērnu svētki Sidrabenē. Dievkalpojums turpat plkst. 10 rītā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

21. jūlijā dievkalpojums Saulainē.

28. jūlijā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

21. jūlijā, plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavā.

28. jūlijā, plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

21. jūlijā, plkst. 3,30 p. p. dievkalpojums; dziesmu grāmatas; māc J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 590 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

4. augustā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

18. augustā, plkst. 10 no rītā kapu svētku dievkalpojums Forest Lawn kapu baznīcā, Grandview Highway un Royal Oak krustojumā.

14. septembrī, plkst. 6 vakarā dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa kalpojums.

Māc. Viesturs Šēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs rādio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.